

naše delo

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO

Letnik VI. — Laško, januar 1972 — Številka 1 (53)

VISOKA POLITIČNA ZAVEST OBČANOV RADEČ IN OKOLICE

PRVI REFERENDUM JE USPEL

V nedeljo 19. decembra so se občani krajevnih skupnosti: **Radeče, Jagnjenica—Svibno, Vrhalovo in Zidani most** na referendumu odločili za gradnjo novih objektov osnovne šole v Radečah. S svojim odločnim **DA** so izglasovali, da se na njihovem območju s 1. januarjem 1972 za dobo petih let uvede krajevni samoprispevek. Od 3.796 volivcev jih je volilo 3.496 ali 92,1 %. Od teh je za krajevni

samoprispevek glasovalo 3.051 volivcev ali 80,4 %.

REFERENDUM JE TOREJ USPEL!

Na takšno odločitev smo sicer tiho računali in skorajda bili tudi prepričani, ker vemo in poznamo, da so občani Radeč in okolice, kadar gre za njihovo skupno stvar, enotni, zavzeti in odločni.

Takšno naše prepričanje so na tem referendumu znova potrdili, izpričali so svojo enotnost ter pokazali svojo družbenopolitično zrelost, ko so v knjigo svojih uspešnih akcij zapisali še eno novo zmago.

Ta zmaga naj bo vsem drugim občanom naše občine kazipot, kako je treba lastne interese podrežati splošnim, kadar gre za našo skupno stvar — za srečnejšo bodočnost naših najmlajših.

Na enak način kakor Radeče in njihova okolica to nedeljo se bodo pravitako za gradnjo nove osnovne šole v Rimskih Toplicah na referendumu dne 27. februarja 1972 odločali tudi občani krajevnih skupnosti **RIMSKE TOPLICE, JURKLOŠTER IN SEDRAŽ.**

Štirinajst dni kasneje — 12. marca 1972 — se bodo na referendumu za dodatne objekte osnovne šole v Laškem in za ureditev lokalnih cest odločali še tudi občani krajevnih skupnosti: **LAŠKO, MARIJA GRADDEC, BREZE, VRH IN REČICA.**

Prepričani smo, da bo tudi ta del občanov naše občine pokazal enako visoko zavest, kakor so jo prav te dni pokazali občani Radeč in njihove okolice. **Zato bomo na prihodnjih dveh referendumih šli prav tako složno na volišče vsi in tudi mi brez pomišljanja oddali svoj glas za samoprispevek.**

Ko se bomo odločali za samoprispevek, ne bomo z njim reševali samo vprašanj glede boljših, higiensko urejenih in ustrežnejših šolskih prostorov za naše otroke, ampak bomo s tem posredno tudi pomagali, da bodo sredstva občinskega proračuna v prihodnjih letih v večji meri usmerjena za hitrejše in učinkovitejše reševanje drugih skupnih potreb v okviru naše družbenopolitične skupnosti.

S to veliko politično zmago moramo občane Radeč in okolice postaviti za vzgled vsem drugim občanom naše občine in jim zato ob tem uspehu iskreno čestitamo!

T.

SREČNO IN USPEŠNO NOVO 1972

FRANCE PAVLOVEC: ZIMSKA POKRAJINA (1938)

FEDERACIJA V LUČI NOVIH USTAVNIH DOPOLNITEV

Zvezna skupščina je na seji Zbora narodov dne 30. junija 1971 sprejela ustavne dopolnitve označene s številkami XX (20) do XLII (42). Objavljeni so v Uradnem listu SFRJ, št. 29 z dne 8. julija 1971.

Bralce bo gotovo zanimalo, kaj te dopolnitve (amandmaji) prinašajo novega, zato si nekatere bistvene novosti oglejmo v tem članku.

1. FEDERACIJA IN REPUBLIKE

Socialistična federativna republika Jugoslavija je ZVEZNA DRŽAVA KOT DRŽAVNA SKUPNOST prostovoljno združenih narodov in njihovih socialističnih republik in avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosova, ki temelji na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, ter socialistična samoupravna demokratična skupnost delovnih ljudi in občanov ter enakopravnih narodov in narodnosti.

Dosedaj je bila SFRJ zvezna država prostovoljno združenih in enakopravnih narodov... po novem pa je SFRJ zvezna država kot skupnost držav (republik)...

Republika je DRŽAVA, ki temelji na suverenosti naroda in na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, ter socialistična samoupravna demokratična skupnost delovnih ljudi in občanov ter enakopravnih narodov in narodnosti.

Dosedaj je bila republika državna socialistična demokratična skupnost... po novem pa država, ki temelji na suverenosti narodov...

V Socialistični federativni republiki Jugoslaviji uresničujemo in zagotavljamo narodi in narodnosti ter delovni ljudje in občani:

suverenost, enakopravnost in nacionalno svobodo, neodvisnost, teritorialno neokrnjenost, varnost in družbeno samozaščito, obrambo in mednarodni položaj ter odnose države z drugimi državami in meddržavnimi organizacijami, sistem socialističnih samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov, enotne temelje političnega sistema, temeljne demokratične svoboščine in pravice človeka in občana, solidarnost in socialno varstvo delovnih ljudi in občanov in enotni trg ter vsklajujejo skupen gospodarski in družbeni razvoj in druge svoje skupne interese.

Financiranje nalog federacije se opravlja preko proračuna federacije, v katerem se določijo vsi dohodki in izdatki.

S proračunskimi sredstvi federacije se financirajo Jugoslovanska ljudska armada in druge naloge narodne obrambe iz pristojnosti organov federacije, organi in organizacije federacije, obveznosti do gospodarsko nezadostno razvitih republik in avtonomnih pokrajin za dopolnilno financiranje neobhodnih družbenih služb, temeljne pravice borcev, vojaških invalidov in družin padlih borcev, rezerve, ki jih federacija ustvarja v okviru svojih pravic in dolžnosti, kakor tudi druge potrebe, ki jih ona financira po določbah ustave SFRJ.

JOŽE KAJTNA

Dohodki federacije so carine, zvezne takse in dohodki od dela zveznih organov in organizacij ter prispevki republik in avtonomnih pokrajin, ki se ustvarjajo s tem, da republike in avtonomne pokrajine odstopajo federaciji del dohodka od davka, predpisane z zveznim zakonom za proizvode in storitve v prometu, vendar največ do zneska skupnih izdatkov federacije, določenih s soglasjem republik in avtonomnih pokrajin.

Federacija ne sme ustanavljati skladov ali prevzemati obveznosti, razen če je za to pooblaščen z ustavo SFRJ, ali če z ustanovitvijo sklada oziroma s prevzemom obveznosti soglašajo skupščine republik in avtonomnih pokrajin.

Organi federacije lahko razpisujejo obvezna posojila za potrebe sklada za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarsko nezadostno razvitih republik in avtonomnih pokrajin.

2. ORGANIZACIJA FEDERACIJE

Federacija je po novem organizirana tako, da ima zvezno skupščino, predsedstvo SFRJ, izvršni svet in upravne organe.

Kot nov organ se pojavlja predsedstvo SFRJ kot kolektivni organ (dosedaj predsednik republike).

KAKŠNE PRAVICE IN DOLŽNOSTI IMA:

a) PREDSEDSTVO

Predsedstvo predstavlja Socialistično federativno republiko Jugoslavijo (SFRJ) doma in v tujini in opravlja druge, v ustavi SFRJ določene pravice in dolžnosti. Oblikuje se tako, da so v predsedstvu enakopravno zastopane vse republike in avtonomne pokrajine. Sestavlja jo ga predsedniki skupščin republik in predsednika skupščin avtonomnih pokrajin ter po dva člana iz vsake republike in po en član iz

vsake avtonomne pokrajine, ki jih voli skupščina republike oziroma avtonomne pokrajine na skupni seji vseh zborov skupščine.

Člani predsedstva se volijo za pet let. Nihče ne more biti dvakrat zaporedoma izvoljen za člana predsedstva. Član predsedstva ne more biti hkrati poslanec Zvezne skupščine, član Zveznega izvršnega sveta, član ustavnega sodišča, sodnik in ne imenovani funkcionar kakšnega drugega državnega organa.

V okviru svojih pravic in dolžnosti predsedstvo:

— uresničuje enakopravnost narodov in narodnosti in v ta namen vključuje skupne koristi republik oz. avtonomnih pokrajin v skladu z njihovo odgovornostjo pri uresničevanju pravic in dolžnosti federacije;

— ima pravico predlagati Zvezni skupščini glavne smeri politike in izdajo zakonov in drugih splošnih aktov Zvezne skupščine in zavzema o tem stališča ter daje mnenja;

— predlaga Zvezni skupščini kandidata za predsednika Zveznega izvršnega sveta;

— razglasi odlok Zvezne skupščine o izvolitvi zveznega izvršnega sveta;

— razglša z ukazom zvezne zakone;

— predlaga izvolitev predsednika in sodnikov Ustavnega sodišča Jugoslavije, predlaga izvolitev in razrešitev članov sveta federacije;

— postavlja in odpoklicuje z ukazom veleposlanike in poslanike SFRJ ter sprejema poverilna in odpoklicna pisma pri njem akreditiranih tujih diplomatskih predstavnikov;

— izdaja listine o ratifikaciji mednarodnih pogodb;

— postavlja, povišuje in razrešuje generale in admirale ter druge vojaške starešine, ki jih določi zvezni zakon,

— postavlja in razrešuje predsednike, sodnike in sodnike porotnike vojaških sodišč in vojaške tožilce;

— podeljuje odlikovanja SFRJ;

— daje v skladu z zveznim zakonom pomilostitve za kazniva dejanja, ki so določena z zveznimi zakoni;

— ustanavlja ustrezne službe za opravljanje zadev iz svoje pristojnosti;

— predpiše poslovnik za svoje delo;

— pri uresničevanju splošne narodne obrambe določa osnove načrtov in pripravljajnih ukrepov za obrambo države, daje smernice za pripravljajne ukrepe in mobilizirane virov in sil države za obrambo ter za vskladitev načrtov in ukre-

(Nadaljevanje na 6. strani)

SPOMINU MAKSA KLEMENČIČA

Globoko nas je presunila vest, da je v ponedeljek 13. decembra v zgodnjih jutranjih urah zaradi posledic, dobljenih v prometni nesreči, prenehalo biti srce tovariša **Maksa Klemenčiča**, dolgoletnega družbeno političnega delavca naše občine.

Neizprosna smrt je iztrgala iz naše vrste plemenitega prijatelja, zvestega tovariša in globoko poštenega človeka.

Tovariš **Maks Klemenčič** se je rodil 8. februarja 1927. leta v Sešicah pri Karlovcu. Osnovno šolo je začel obiskovati leta 1932 v Sevnici, dokončal pa na Henini pri Jurkloštru leta 1938. Šolanje je nadaljeval na gimnaziji v Celju, kjer je uspešno dokončal dva razreda.

Po prihodu okupatorja leta 1941 je šolanje in študij prekinil in se preživljal na domu staršev v Strmci s priložnostnim delom. Še zelo mlad se je aktivno vključil v napredno gibanje za organiziran odpor proti okupatorju.

Meseca marca 1942. leta je bil v hiši Mateja Klemenčiča na Strmci prvi sestanek odbora Osvobodilne fronte Laško za levi breg Savinje. Mladi Maks se je skupaj z očetom teh sestankov udeleževal, predvsem pa je skrbel za razpečevanje napredne literature, za zbiranje raznega materiala in razne podatke zaupnega značaja ter skrbel za zveze tega odbora s člani takratne partijske organizacije v Hudi jami.

Jeseni leta 1942 je bilo zaradi izdaje aretiranih od strani okupatorja kar 5 sodelavcev tega odbora, od katerih so bili štirje ustreljeni, medtem ko je bil oče Matija odpeljan v taborišče Mauthausen, kjer je še istega leta umrl.

To njegovo delo je trajalo vse do jeseni leta 1944, ko se je kot skojevec

umaknil v ilegalo in deloval kot terencec na širšem območju Rečice.

Osvoboditev je tovariš Maks doživel kot partizanski borec v enotah narodne zaščite. Kot mlad partizan je vedno stremel, da bi si pridobil čimveč znanja. Predvsem ga je izredno veselilo delo na kulturno prosvetnem področju.

Že spomladi leta 1947 uspešno konča učiteljski tečaj in prične poučevati na osnovni šoli v Šentvidu pri Planini.

Politične razmere, ki so nastale kot posledica resolucije Informbiroja poleti leta 1948 so zahtevale, da se služba državne varnosti okrepi z dobrimi, predanimi in mlajšimi kadri.

Tovariš Maks je sledil pozivu naše partije, zapustil učiteljski poklic in se vključil v delo na področju notranjih zadev.

Od tega časa dalje ga srečujemo na zelo pomembnih in odgovornih mestih in funkcijah, od samostojnega referenta do načelnika uprave javne varnosti v Trbovljah, Črnomlju itd. Povsod, kjer je služboval, je užival velik ugled in spoštovanje.

Zaradi uspehov pri delu in splošne priljubljenosti pri sodelavcih in nadrejenih, ga leta 1958 pošljejo v višjo šolo za notranje zadeve v Beogradu, katero konča leta 1960 kot najboljši gojenec in učenec.

Po končanem šolanju v Beogradu se vrne v Celje, kjer službuje na upravi javne varnosti, od jeseni leta 1960 dalje pa mu je zaupano delo upravnik vzgojno-poboljševalnega zavoda v Radečah.

S priključitvijo območja Radeč k občini Laško leta 1963, postane tovariš **Klemenčič** najprej član občinskega komiteja Zveze komunistov Laško, jeseni istega leta pa že njen sekretar.

Spomladi leta 1965 ga volilna enota uprave naše občine kandidira in iz-

voli za odbornika občinske skupščine, občinska skupščina pa na svojem prvem zasedanju za svojega predsednika.

Funkcijo predsednika naše občinske skupščine je zelo uspešno opravljal do jeseni 1967, ko se ponovno vrne na delo v resorju notranjih zadev, kjer mu je zaupano odgovorno delo načelnika uprave javne varnosti v Celju. Za svoje dolgoletno uspešno in požrtvovalno delo je tovariš **Klemenčič** prejel veliko pohval in priznanj.

Za delo na področju notranjih zadev in napore za napredek te službe ga je tovariš Tito ob petindvajsetletnici delovanja organov državne varnosti, odlikoval z ordenom dela z zlatim vencem.

Smrt je nepričakovano in na krut način iztrgala iz naših vrst neumornega borca revolucije in bojavnika za njene ideale, častnega in predanega borca za enakopravnost, samoupravljanje in demokracijo, človeka izjemnih vrednot.

Občani občine Laško se bodo spominjali tovariša Maksa kot plemenitega človeka, ki je za vsakega imel dobro besedo in ki ni poznal razlike med revnimi in bogatimi, kot človeka, ki je vedno in povsod skrbel za pravice delovnih ljudi.

Njegovi sodelavci se ga bomo spominjali kot aktivnega, neumornega družbeno političnega delavca, kot komuniste, ki je povsod, kjer je bilo to potrebno, vsestransko prispeval k reševanju težkih nalog in problemov, ki so se pojavljali na poti izgradnje naše stvarnosti. Zaupano delo je vedno opravljal z zavestjo, da dela za napredek družbene skupnosti, za tisto, za kar je že v rani mladosti hrepenel: za procvit slovenske skupnosti in celotne samoupravne socialistične družbe.

M. Prosen

KNJIŽNICA V JURKLOŠTRU PONOVNO ZAŽIVELA

Po 20. letih so občani Jurkloštra ponovno dočakali vesel dogodek, ko je za minuli občinski praznik ponovno zaživela njihova prenovljena krajevna knjižnica. V teh oddaljenih hribovskih vaseh in zaselkih je posebno v zimskem času knjiga edino razvedrilo, ki je obenem tudi učitelj in svetovalec. Ker je bila poleg ostalih tudi ta pridobitev sad globokega razumevanja širše družbene skupnosti, smo vsi, ki se in se bomo posluževali izposojanja knjig v domačem kraju, zelo hvaležni vsem, ki so pripomogli do te kulturne pridobitve.

Sedaj, na začetku, je naš knjižni fond še skromen: z nekako 100 knjižnimi deli, zato si želimo, da bi ga po danih možnostih izpopolnjevali. **Morda ležijo kje knjige in revije, ki so nekemu odveč in v napoto, mi pa bi jih rade volje sprejeli in posredovali našim obiskovalcem. Vse posameznike in druge naslove, ki bi bili voljni podpreti našo akcijo, lepo prosimo, če bi to sporočili na naslov: Krajevna skupnost Jurklošter ali na uredništvo tega lista.** jan.—

KAKŠEN NAJ BI BIL BODOČI

Rimske Toplice se v povojnem času niso razvijale tako, kot se je razvijalo veliko zdraviliških in turističnih krajev. Nekoč dobro znane širom po domovini in daleč izven nje, so po vojni ta svoj sloves in pomen izgubile. Ostale so okrnjene in ograjene v svoje ozke okvire. Da je temu tako, je več vzrokov, eden bistvenih pa je, da je zdravilišče v Rimskih Toplicah pod vojaško upravo. Kot vojaški zavod s svojim posebnim, specifičnim režimom je zdravilišče ostalo odprto le za pripadnike JLA, za vse ostale naše državljane in za tujce pa je bilo zaprto. Ker v Rimskih Toplicah ni bilo drugih zdraviliških objektov javnega značaja, gostinske in nastanitvene kapacitete pa nezadostne in neprimerne, ta zdraviliški kraj na svojem pomenu ni mogel pridobiti.

Spričo tega stanja je bil skrajni čas, da se pristopi k proučitvi stanja v Rimskih Toplicah ter k izdelavi programa razvoja.

Že sam naslov elaborata »Program razvoja zdraviliško turističnega in rekreacijskega centra Rimske Toplice« pove, da ne gre za enostransko usmeritev, pač pa je predviden razvoj v vse tiste smeri, ki imajo v Rimskih Toplicah realne možnosti za razvoj in ki se lahko na obravnavanem področju medseboj tudi vsklajujejo in dopolnjujejo. To pa je razvoj in nudenje zdravstvenih storitev, turizma in rekreacije. Program tudi nima značaja enoletnega razvoja, ampak je to vsaj srednjeročni program, prirejen tako, da so možne adaptacije, novogradnje, urejanja prostorov v ločenih fazah glede na sedanje in bodoče potrebe, da pa vse te faze vodi jo le k enemu cilju: izgraditi v Rimskih Toplicah zaokrožen in celovit kompleks, ki bo zadovoljeval goste tako v zdravstvenem, turističnem in rekreacijskem pogledu. Da pa bo možno doseči takšno stopnjo razvoja, bo moral bodoči razvoj Rimskih Toplic slediti le enemu konceptu, le k eni enotni usmeritvi, kar najboljšemu in sinhroniziranemu delovanju vseh faktorjev Rimskih Toplic. Največ sodelovanja pa bo seveda treba pri upravljalcih ključnih objektov na kompleksu, ki ga program obravnava. Idealno bi bilo, kar je v programu tudi poudarjeno, da bi bil le eden upravljalcev, saj je tako najlažje zagotoviti enotno politiko ter sinhroniziran in homogen razvoj danes razdvojenega in neenotnega področja. Tudi zdravilišče,

ki je pod vojaško upravo, ne bo smelo stati ob strani, ampak se bo moralo aktivno vključiti v predvideni koncept razvoja ter se prilagoditi in izpolnjevati tiste pogoje, ki jih današnje zahteve terjajo od objektov zdraviliško turističnega značaja. Isto pa velja tudi za ostale današnje upravljalce Rimskih Toplic.

PAVEL AJDNIK
dipl. oec.

Program razvoja obravnava celotno področje od nove samopostrežne trgovine, mimo-Stare pošte, zdraviliške stavbe, Sofijinega dvora, ves parkovni nasad do Savinjskega dvora; od tu dalje pa poteka meja po Savinji navzgor, dokler ne pride do izhodiščne točke pri samopostrežbi. Celotno področje je v programu razdeljeno na dva dela:

a) ZDRAVILIŠKO TURISTIČNI

KOMPLEKS obsega zdraviliške, gostinske in turistične objekte nad cesto II. reda Celje—Zidani most in obsega območje med Merx marketom, vojnim zdraviliščem, Sofijinim dvorom in turističnim birojem. Ta kompleks obsega tudi ves zdraviliški park in druge zelene površine nad cesto.

Osnovna usmeritev tega kompleksa bo na zdravstvenem turizmu, pri čemer ni mišljena samo izolirana uporaba klime in termalne vode v terapevtske namene, temveč kom-

binacija vseh faktorjev zdravljenja, da bo združena terapija z rekreacijo.

b) TURISTIČNO REKREATIVNI

KOMPLEKS obsega območje med cesto II. reda Celje—Zidani most in Savinjo ter se začne nasproti samopostrežbe in konča vzhodno od kopalnišča. Na tem kompleksu bo prevladoval rekreativni turizem, ki pa se bo lahko dopolnjeval z zdravstvenim turizmom. Predvideno je, da bosta tu prevladovala predvsem izletni in tranzitni turizem.

Program predvideva torej razvoj dveh kompleksov, ki sta ločena le s cesto, sicer pa se bosta dopolnjevala in predstavljala zaokroženo celoto. Poleg teh dveh kompleksov bo treba v Rimskih Toplicah razvijati tudi vse tiste vzporedne dejavnosti, ki jih nujno terja razvoj takšnega programa. Mislim pri tem na razne obrtne storitve, servise, bančne storitve itd.

Za zagotovitev potrebnega kakovostnega nivoja ponudbe na zdraviliško turističnem kompleksu bo po programu potrebno opraviti naslednje naloge.

Obstoječo zdraviliško stavbo je treba adaptirati, ker ne ustreza v celoti sodobnim normativom za zdravstveno turistični objekt javnega značaja. Poleg možnosti za povečanje kapacitet za okrog 75 postelj bo treba preurediti posamezne prostore, še zlasti tiste, ki so namenjene terapiji.

Sofijin dvor je treba adaptirati v dependanso zdravilišča ali pa v ho-

PAVLA ROVAN:

PADLI PARTIZANKI

*V rosni pomladi
so Tvoje stopinje mladosti
vsrkavale trpljenje in žalost
na borbeni poti, v hosti...*

*Tvoje tople besede —
človeka čistega srca stremljenje
so dvigala resnico prek' vasi,
da hrabra borba le konča trpljenje.*

*Poslednji tvoj korak...
Ob jasi kraj vasi z očmi objemaš plán,
nikjer nikogar ni,
vsa tiha je ravan.*

*Sovražni strel prodre tišino...
Vse želje, hrepenenja je zatrl
in Tvoje smrtne bolečine
je poljubila solza domovine.*

RAZVOJ RIMSKIH TOPLIC

tel »C« kategorije. V vsakem primeru pa je treba to stavbo preurediti tako, da bo odgovarjala sedanjim normativom in zahtevam, da bo objektu možno dati neko kategorijo. Po programu »C« kategorijo.

Gostinski objekt »Stara pošta« je predviden za rušenje, na novo pa se bo zgradil hotel »B« kategorije, ki bo imel 50 do 60 ležišč ter restavracijo z okrog 80 sedeži za goste hotela ter okrog 40 sedežev za prehodne goste. Hotel naj bi bil grajen tako, da bi ga v primeru potrebe lahko prekategorizirali v hotel višje kategorije. V programu je podana tudi možnost, da se v okviru hotela predvidi tudi konferenčna dvorana za organizacijo raznih seminarjev, simpozijev itd. Ker bi naj bili v tem hotelu nastanjeni tudi gosti, ki bi koristili poliklinični način zdravljenja, bi hotel imel tudi manjši zaprt bazen in nekaj kabin s termalno vodo.

Ureditev in izgradnja turistično rekreacijskega kompleksa bo potekala predvsem v dveh fazah. Predvidena je gradnja motela II. kategorije najprej z okrog 60 ležišči, v drugi fazi pa še dograditev enega trakta s 50 ležišči. Restavracija v motelu naj bi imela okrog 60 sedežev za goste motela ter od 80 do 100 sedežev za kopališke, tranzitne in druge goste. Restavracijski prostori naj bi se v drugi fazi dopolnjevali z okrog 60 ležišči. Na terasi pred motelom bo prostora za približno 150 sedežev. Da bo omogočeno podaljšanje sezone ter kopanje tudi v zimskih mesecih, bo v sklopu motela tudi zaprt plavalni bazen velikosti 25×12,5 m. Bazn naj bi bil grajen tako, da bo možno v poletnih mesecih vsaj eno stran bazena odpreti, pred bazenom pa seveda urediti primerno ploščad oziroma teraso. Sedanji odprti bazen bo spričo drugih novogradenj še ostal v prvi fazi izgradnje tega kompleksa.

V drugi fazi bi poleg dograditve trakta motela pristopili k povečanju sedanjega bazena ali k temeljiti reorganizaciji in adaptaciji sedanjega ter h gradnji manjšega bazena za neplavalce in bazena za otroke. V drugo fazo spada tudi rušenje sedanjega garderobnega objekta pri kopališču ter gradnja novega v neposredni bližini motela in bazenov. Kapacitete tega garderobnega objekta bodo morale zadoščati za kopalce vseh bazenov. V okviru tega kompleksa je treba zagotoviti tudi potrebna parkirišča ter lokacijo drugih kopaliških in športno zabavnih naprav (tuši, tobogan, prostor za ping pong, badminton, balinišče itd.).

V enem izmed novih objektov (motelu ali hotelu) bo treba predvideti tudi nove prostore za turistični biro, ki bo centralni receptivni in informativni center za ves zdraviliško turistični in rekreativni center Rimskih Toplic.

Etapna gradnja je predvidena predvsem zato, da bo lažja prilagoditev danim materialnim možnostim ter zaradi lažjega prilagajanja in morebitnih korektur programa glede na sproti nastajajoče potrebe.

Program temelji na predpostavki, da je zagotovljena dovoljna količina termalne vode, zato tudi razvoja raziskav in sanacije termalnih vrelic ne obravnava. Vprašanje vode bo zato treba začeti reševati z drugim programom in to takoj, saj prej ni mogoče pristopiti k realizaciji programa razvoja Rimskih Toplic. Probleme, ki so nakazani v progra-

mu glede termalne vode, je treba jemati nadvse resno. Če vode namreč ne bi bilo dovolj, potem bo treba razvoj usmeriti povsem drugam, program razvoja pa bo siromašnejši in ožji. Termalna voda je za Rimske Toplice največje bogastvo. Zato ob njenem izkoriščanju ne bomo lahko lahkomišeni, pač pa nadvse previdni in na ta problem ne glejmo preveč laično in preprosto, saj mu še strokovnjaki s tega področja velikokrat niso docela kos. Izguba termalne vode bi pomenila za Rimske Toplice pravo osiromašenje in tega se zavedajmo vsi, predvsem pa še upravljalci te vode, saj se lahko sicer zgodi, da tega programa razvoja Rimskih Toplic ne bo možno realizirati, čeprav velja danes enotna ugotovitev, da ima program realno osnovo in za kraj idealno rešitev.

PRED 770 LETI

POTRES V RIMSKIH TOPLICAH

Skupščina občine Laško je naročila program razvoja Rimskih Toplic. Ta program, ali kakor se uradno naziva »PROGRAM RAZVOJA ZDRAVILSKO TURISTIČNEGA IN REKREACIJSKEGA CENTRA RIMSKIH TOPLIC« je sedaj pred nami. Program obširno obravnava zgodovinski razvoj Rimskih Toplic, splošne pogoje, ki omogočajo njihov zdraviliško turistični razvoj; posebno poglavje govori o termalnih vrelicah, o pomenu termalne vode za Rimske Toplice ter o širšem in ožjem varstvenem pasu. Končno program nakazuje osnove turizma ter turistični promet.

Iz posebnega poglavja »ZGODOVINSKI RAZVOJ RIMSKIH TOPLIC« povzame zanimivo ugotovitev, da poteka letos 770 let, ko je močan potres leta 1201 popolnoma porušil takratne Rimske Toplice.

»Rimske Toplice so kot toplice poznali in uporabljali že Rimljani. Pisanih dokazil o tem sicer ni, ne omenja jih po dosedanjih virih noben rimski pisatelj, kar si lahko razlagamo pač tako, da naše toplice niso bile splošno znane, ker so bili prebivalci Rima in njegove okolice navajeni toplejšega in milejšega podnebja. Da pa so se prebivalci rimskih provinc tu zdravili, pričča veliko predmetov, ki so jih našli ob preurejanju in prezidavanju topliških zgradb v letih 1845 in 1874. Najdeni so bili ostanki stavb, mozaiki, kovanci, okraski, posode itd. Zlasti pomembno kot dokazno gradivo, da so bile tu toplice, je enajst zaobljubljenih spomenikov, od katerih jih ima 5 še dobro ohranjene napise. Štirje od petih so posvečeni vodnim nimfam, eden pa boginji zdravja. Zaobljubljene spomenike so darovali gostje, katerim se je povrnilo zdravje. Poleg teh spomenikov je prav tako pomembno odkritje zidanega dovodne-

ga kanala in dveh trdnih kamnitih bazenov. Eden teh bazenov še danes služi kot osnovni temelj obstoječemu zaprtemu bazenu.

Vse te najdbe nedvoumno dokazujejo, da so Rimske Toplice kot toplice res poznali že Rimljani ter da so jih uporabljali v zdravstvene namene. Izkopanine pa tudi potrjujejo, da je bilo to staro kopališče v rimskih časih tudi udobno urejeno, kakor so bila druga rimska kopališča ter je bilo tukaj tudi naselje.

S propadom rimskega cesarstva so ob preseljevanju narodov z uničevanjem kulturnih spomenikov v vsej verjetnosti propadle tudi takratne rimske toplice. Docela uničene pa so bile leta 1201., ko jih je močan potres tako prizadel, da je od stolpov, gradov in hiš ostal le še kup ruševin, kot opisuje kronika.«

FEDERACIJA V LUČI NOVIH USTAVNIH DOPOLNITEV

(Nadaljevanje z 2. strani)

pov družbeno političnih skupnosti ter delovnih in drugih organizacij, ugotavlja neposredno vojno nevarnost, odreja splošno ali delno mobilizacijo in razglasa vojno stanje, če se Zvezna skupščina ne more zbrati;

— je najvišji organ vodstva in poveljevanja oboroženim silam SFRJ v vojni in miru;

— med vojno ali ob neposredni vojni nevarnosti izdaja predsedstvo na lastno pobudo ali na predlog Zveznega izvršnega sveta uredb iz zakonsko močjo o vprašanih iz pristojnosti Zvezne skupščine;

— lahko predloži Zvezni skupščini posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti in zahteva, da skupščina o njih zavzame stališča;

— lahko Zveznemu izvršnemu svetu daje mnenje in izraža stališča o izvajanju politike, zakonov in drugih splošnih aktov Zvezne skupščine, kakor tudi predlaga ukrepe za njihovo izvajanje. Lahko skliče sejo Izvršnega sveta in dà posamezna vprašanja in dnevni red; ima pravico zadržati izvršitev uredb in drugih predpisov Zveznega izvršnega sveta, ki so splošnega političnega pomena; lahko postavi v Zvezni skupščini vprašanje zaupnice Zveznemu izvršnemu svetu.

Predsedstvo izvoli izmed svojih članov predsednika za eno leto in sicer vsako leto iz druge republike.

Predsednik predsedstva predstavlja v imenu predsedstva SFRJ, predstavlja predsedstvo, sklicuje seje predsedstva in jim predseduje; podpisuje akte, ki jih sprejme predsedstvo, izdaja listine o ratifikaciji mednarodnih pogodb ter sprejema poverilna in odpoklicna pisma tujih diplomatskih predstavnikov.

Predsednik poveljuje v imenu predsedstva oboroženim silam SFRJ v skladu z ustavo SFRJ in zveznim zakonom.

Zvezna skupščina lahko na predlog skupščin socialističnih republik in socialističnih avtonomnih pokrajin in po postopku, ki je določen v ustavi SFRJ, izvoli Josipa Broza-Tita za predsednika republike.

Funkcija predsednika republike je izjemna in velja samo za življenje Josipa Broza-Tita.

Predsednik republike je tudi predsednik predsedstva SFRJ.

Dokler obstoja funkcija predsednika republike je precej pravic in dolžnosti, ki smo jih navedli za

predsedstvo in predsednika predsedstva, dano v pristojnost predsedniku republike.

b) ZVEZNI IZVRŠNI SVET (ZIS)

sestavljajo predsednik sveta in določeno število članov. Predsednika ZIS voli Zvezna skupščina na predlog predsedstva SFRJ, člane sveta pa na predlog kandidata, ki ga je predsedstvo predlagalo za predsednika sveta in na podlagi mnenja komisije za volitve in imenovanja.

Član ZIS ne more biti poslanec zvezne skupščine.

Zvezni izvršni svet je odgovoren za izvajanje politike in zveznih zakonov ter drugih splošnih aktov Zvezne skupščine in v ta namen usmerja in koordinira delo zveznih upravnih organov ter nastopa z drugimi ukrepi v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če ZIS misli, da ne bi mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja zakona ali drugega splošnega akta Zvezne skupščine, in ne stališč in ne ukrepov predsedstva SFRJ, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vprašanje zaupnice ZIS lahko postavi vsak zbor Zvezne skupščine na predlog najmanj 10 poslancev, članov zbora. Če pristojni zbor izglasuje ZIS nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

c) UPRAVNI ORGANI

Za opravljanje zadev zvezne uprave se ustanovljajo v okviru pravic in dolžnosti federacije zvezni sekretariati. Ti se ustanovljajo z zveznim zakonom, kateri določijo tudi njihovo delovno področje. Z zveznim zakonom se lahko ustanovljajo tudi drugi zvezni upravni organi in organizacije, da opravljajo določene upravne, strokovne in druge zadeve.

3. USTAVNO SODIŠČE

Ustavno sodišče sestavljajo predsednik in trinajst sodnikov. V Ustavno sodišče se volijo po dva člana iz vsake republike in po en član iz vsake avtonomne pokrajine.

4. NARODNA OBRAMBA

Neodtujljiva pravica in dolžnost narodov in narodnosti Jugoslavije, delovnih ljudi in občanov je varovati in braniti neodvisnost, suverenost, teritorialno neokrnjenost in z ustavo SFRJ določeno družbeno in politično ureditev Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Nihče nima pravice podpisati ali priznati kapitulacije SFRJ ali posameznega njenega dela. Nihče nima pravice preprečiti občanom SFRJ, da se borijo zoper sovražnika, ki je

napadel državo. Takšni akti so protiustavni in kaznivi po zakonu kot izdaja države in zločin zoper ljudstvo.

Občine, republike in avtonomne pokrajine v skladu s sistemom narodne obrambe organizirajo vsaka na svojem območju narodno obrambo in vodstvo teritorialne obrambe civilne zaščite, v primeru napada na državo po vodstvu ljudskega odpora.

Oborožene sile SFRJ tvorijo enotno celoto in so sestavljene iz Jugoslovanske ljudske armade (JLA) kot skupne oborožene sile vseh narodov in narodnosti in vseh delovnih ljudi in občanov in iz teritorialne obrambe kot najširše oblike organiziranega oboroženega ljudskega odpora.

Oborožene sile varujejo neodvisnost, ustavni red ter nedotakljivost in neokrnjenost ozemlja SFRJ.

Vsak občan, ki z orožjem ali drugače sodeluje v odporu zoper napadalca, je pripadnik oboroženih sil SFRJ.

Glede starešinskega kadra v oboroženih silah velja načelo čim sorazmernejše zastopanosti republik in avtonomnih pokrajin.

Ustavne dopolnitve prinašajo novosti tudi s področja družbeno ekonomske ureditve, katere v tem članku nismo obravnavali, in bo ta lahko predmet obdelave v kakšnem drugem članku.

»OBRTNIK« OBRTNIKOM

Zveza združenj samostojnih obrtnikov SRS se je v septembru predstavila s prvo številko »Obrtnik«. Glasilo »Obrtnik« bo zaenkrat izhajalo mesečno. Namen glasila je, da bi obrtnike seznanjalo z veljavnimi in pripravljajočimi se predpisi, dalo na svojih straneh možnosti za čim širšo razpravo o problemih obrti, seznanjalo obrtnike z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter objavljalo tudi predloge, mišljenja in stališča o tem, kako naj bi se reševala določena vprašanja s področja obrti.

Nekaj zanimivih prispevkov v prvi številki, ki obravnavajo: izobraževanje strokovnih kadrov za obrt, dodatno pokojninsko zavarovanje, prodajo tujih izdelkov v obrti, kako je s krediti za osnovna sredstva obrtnikov, o sklepanju delovnih razmerij pri zasebnih obrtnikih in in drugi kažejo, če bodo prispevki tako pestri tudi v naslednjih številkah, da bodo obrtniki našli v tem glasilu dovolj pojasnila na vprašanja, ki jih zanimajo in s katerimi se srečujejo pri svojem obrtniškem delovanju.

obrn timer

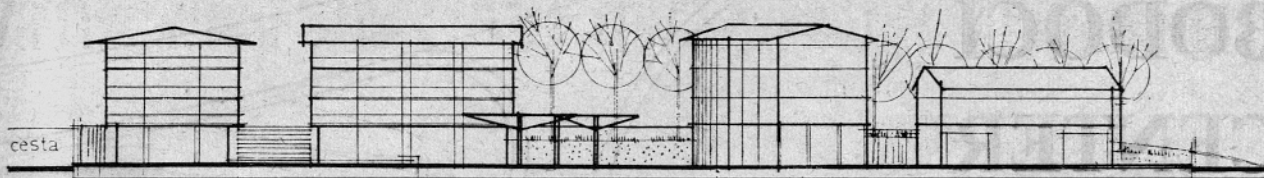
Leto I. • Ljubljana, septembra 1971

• St. 1

IZDAJA ZVEZA ZDRUŽENJ SAMOSTOJNIH OBRTNIKOV
SRS

JANUAR 1972

CENTER RADEČE PO IDEJNI ZASNOVI V PREREZU SMER VZHOD-ZAHOD (A-A)

V letu 1968 je bil sprejet parcialni zazidalni načrt za center Rače (projekt št. 66/68 v varianti RC I).

Iz zakona o urbanističnem planiranju izhaja zahteva, da se urbanizem, pojmovan kot družbeni proces, ne konča s sprejetjem urbanističnih načrtov, saj prinaša nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj vedno znova spremembe, ki terjajo dopolnitve zazidalnih načrtov. To se že kaže za center mesta Rače, za katerega bo treba najti ustrežnejšo urbanistično rešitev od prvotno predvidene.

Pri izdelavi zazidalnih načrtov se stremi k definitivnim rešitvam, zato morata biti idejna zasnova in nato zazidalni načrt vsestransko proučena, pri čemer je upoštevati funkcionalne, oblikovne pa tudi sociološke, higienske, tehnološke, finančne in druge rešitve. Celoten koncept mora upoštevati potrebe kraja in njegovega perspektivnega razvoja.

Ze takoj pri nameravanem nadaljnjem odpiranju kompleksa centra Rače po zgraditvi zdravstvenega doma, so se po-

kejše planirane gostote prebivalstva izboljša kvaliteta človekovega prebivanja.

V novi idejni zasnovi ostane delno ista namembnost objektov kot so: trgovska hiša, stanovanjsko-poslovni objekti, obstoječa zdravstvena ambulanta in kulturni dom. Omogočena je etapna gradnja s tem, da se letne etape usposobijo za predajo v eksploatacijo. Prav tako je zagotovljeno dovolj prostora za ureditev gradbišč v vsaki etapi. Možnost etapne izgradnje je izpeljana v istem smislu kot v že sprejetem zazidalnem načrtu. V sprejetem zazidalnem načrtu mestnega zemljišča je omenjeno, da je ta del najbolj občutljiv za urbanistični poseg in je zato izredno važna študija namembnosti posameznih objektov. Ker kompleks jedra mesta obsega samo 11.100 m², na njem ne kaže locirati garaže za predvidenih 52 stanovanj. Zato se bo lokacija garažnih objektov obdelala v predvidenem urbanističnem načrtu mesta Rače. Izpeljava cestnega sistema v mestnem središču je pregledna in varna in ima zago-

Pri izravnavanju tržnega terena z ozirom na etapno realizacijo, bi se stroški izkopa navezovali na vsak objekt posebej, vzporedno z njegovo gradnjo. Zeleni pas predstavlja že obstoječi park ob Sopotu, ki ga je nujno obdržati in dvigniti v nadpoplavni nivo (nivo trga) ter ga izoblikovati v ureditvenimi elementi.

Ob trgovski hiši, oziroma centralno v obravnavanem območju, se v predlagani idejni zasnovi racionalno formira trg — ploščad z javnimi sanitarijami, manjšo tržnico in »čisto« notranjo tržno panoramo. Trg prevzame hkrati funkcijo poslovnega, upravnega in kulturnega življenja mesta.

Izgradnje skupne toplarne zaradi etapnega izvajanja gradnje v daljšem obdobju ne pride v poštev, marveč šele po polni realizaciji zazidalnega načrta. Zato se bo morala lokacija toplarne upoštevati pri izdelavi urbanističnega načrta Rače tako, kot za garaže. Dotlej se bo centralno ogrevanje objektov reševalo za en ali dva objekta hkrati, zla-

IDEJNA ZASNOVA ZAZIDALNEGA NAČRTA CENTER RADEČE

javili problemi v zvezi s postopnim izvajanjem zazidalnega načrta, financiranjem, odkupa zemljišč in objektov, ki se bodo morali porušiti, zlasti pa glede financiranja zahtevne komunalne ureditve in opremljanja celotnega jedra mesta. Pri obravnavanju problematike s krajevnimi gospodarstveniki se poleg ostalih činiteljev zlasti ostro izraža moment racionalne izgradnje prostora z ozirom na lokalne finančne možnosti, posebej pa moment ustrežnejše funkcionalnosti prostora z ozirom na prometni faktor v sedanjem razmahu motorizacije.

Nova idejna zasnova centra Rače, ki je prikazana v načrtu, predočuje sintezo celotne iznešene problematike. Pri gostoti zazidave na obstoječih 11.100 m² zemljišča odstopa tako, da bi se zmanjšala od 300 na 200 prebivalcev na hektar, predvsem zaradi dominantnejše lege trgovske hiše in povečanja njenega prometno-funkcionalnega zemljišča.

Mestno središče predočuje trgovsko središče kraja, ki izpodriva značaj stanovanjskega naselja, zato je obravnavano predvsem s tega aspekta. Ker trgovina predstavlja glavno poslovno dejavnost v tem kraju, bo pretežno angažirana v financiranju izgradnje mestnega jedra, zato se je morala oceniti pri načrtovanju in realizaciji programa njena realna finančna zmogljivost. Pri tem je ugodna okoliščina, da se poslovni prostori amortizirajo tri do štirikrat hitreje kot stanovanjski in da se zaradi red-

tovljen markanten dostop k trgovski hiši na eni strani in nasprotno pri zdravstveni ambulanti, za razliko od sprejetega zazidalnega načrta, ki ima predvidenih preveč dostopov v središče, s čimer je premalo upoštevana varnost pešca. Za trgovine v mestnem središču je predvideno dovolj veliko parkirišče za osebne avtomobile.

MARIKA ORTL
dipl. ing. arh.

Obravnavani kompleks se vzpenja od Sopote navzgor. V tej zvezi obstojata v glavnem dve možnosti prilagajanja sistema elementov mestne strukture in sicer: prvič, da se prilagodijo obstoječi konfiguraciji tal tj., da se zgornja tržna ploščad formira na višini zgornje cestne komunikacije, spodnji del trga pa na nadpoplavnem nivoju Sopote — šave ter trg razbije v dvonivojske ploščadi; in drugič, da se celotno področje mestnega središča enostavno izravna in višinska razlika (ca. 3,5 m) med novo projektirano cestno traso na jugozahodu in mestnim središčem premosti z obcestno bregino in nasipom, ki bi bil parkovno obdelan in bi predstavljal odlično zaščito mestnega jedra v svoji esencialni vlogi pred vedno večjim pritiskom naraščajočega avtomobilskega prometa.

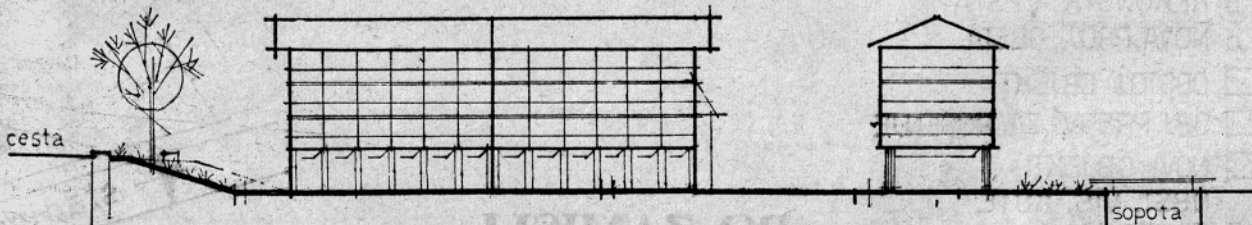
sti z ozirom na perspektivne rešitve in eksploatacijo predvidenih plinovodskih komunikacij v zasavski dolini.

Na novo predvidenem križišču (proti Zagrebu), je v sprejetem zazidalnem načrtu na vogalu lociran poslovno stanovanjski objekt, kar absolutno ni v skladu z ozirom na razgledni kot pristopne ceste na glavno prometno arterijo. Prav tako so objekti proti novo projektirani cestni trasi preblizu locirani, torej v nasprotju s predpisi, ki zahtevajo pravičen odmik objektov od ceste določene kategorije.

Novo idejno zasnovano zazidalnega načrta centra Rače smatram v danih pogojih in razmerah kot najracionalnejšo in praktično izvedljivo varianto, ki:

1. omogoča uporabo tipskih projektov za pretežni del objektov,
2. omogoča postopno realizacijo zazidave,
3. omogoča ceneno, funkcionalno in estetsko ureditev okolja — trga,
4. rešuje sodobno prometno-problematiko,
5. omogoča ustrežnejše življenjske pogoje prebivalstvu v središču mesta.

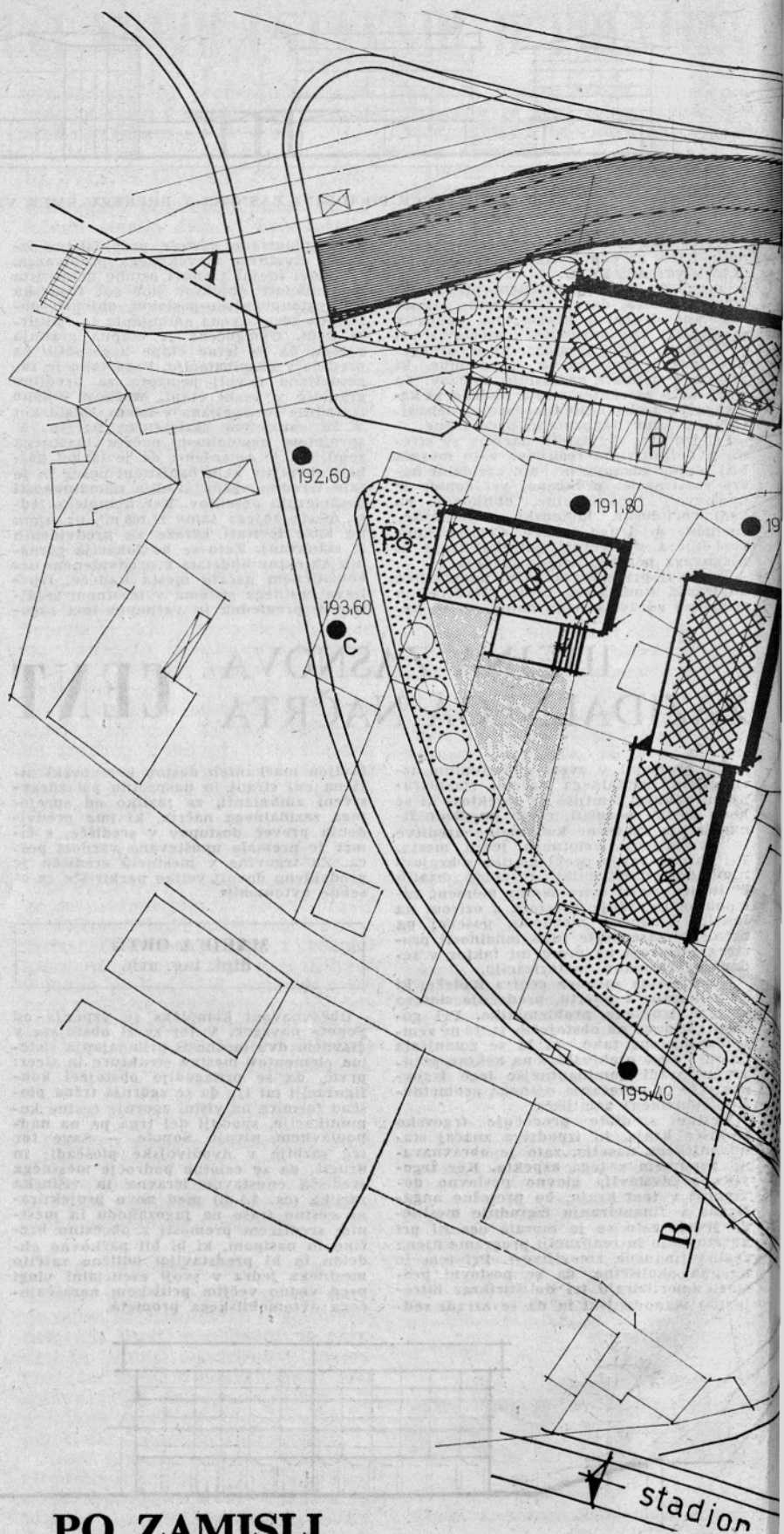
Kljub prizadevanju, da se pri zasnovi zazidave centra Rače dosežejo v vseh poglavitnih sestavinah optimalne rešitve, smatram, da bi bilo priporočljivo pridobiti še dodatna mnenja gospodarstvenikov in ostalih krajevnih činiteljev pred sprejetjem na tej osnovi izdelanih sprememb zazidalnega načrta.

CENTER RADEČE PO IDEJNI ZASNOVI V PREREZU SMER SEVER-JUG (B-B)

BODOČI CENTER RADEČE-

idejna
zasnova
zazidalnega
načrta

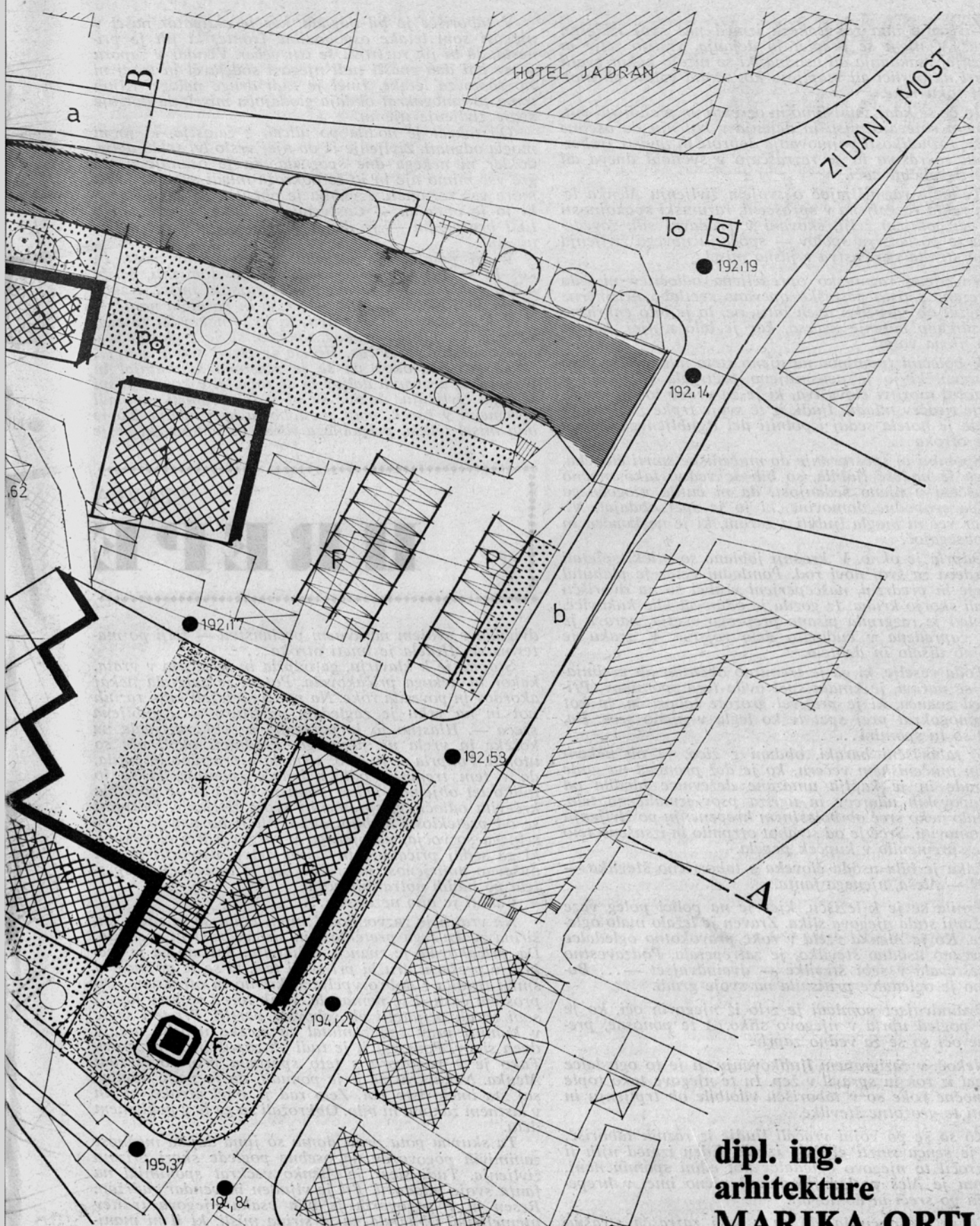
LEGENDA

- 1 TRGOVSKA HIŠA
- 2 STAN. POSLOVNI BLOK
- 3 ZDR. AMBULANTA
- 5 KULTURNI DOM
- 4 TRŽNICA JAVNE SAN.
- T NOVI TRG
- P PARKIRNI PROSTOR
- Pz PARK ZELENICA
- To TRG OBST.
- S SPOMENIK PADLIM V NOB
- a OBSTOJEČA CESTA
- b REKONSTR. ČESTA
- c NOVA PROJ. ČESTA

- OBSTOJ. OBJEKTI
- OBJ. PREDV. ZA RUŠENJE
- NOVI OBJEKTI
- OBST. VIŠ. KOTE
- FONTANA

PO ZAMISLI

Življenje ima za vsakega izmed nas svoj izklesan obraz. V njem se prepletajo dejanja, vrstijo želje in hotenja, vsakdanja ali usodna, ki se nizajo kakor svetli biseri na ogrlici ali vtapljajo kot temni valovi ob motnem toku reke.

In če se kdaj zamislimo in ozremo na prehojeno pot, se nam rojevajo misli in dejanja v hotenju do osebne sreče, raznolikosti pojmovanja dobrote in zavisti, ljubezni ali sovraštva in se razraščajo v svetlobi dneva ali zastrti veličini noči.

Tako je razmišljajoč o svojem življenju Alenka ležala rahlo razgaljena v sproščeni, razumski spokojnosti ob neizpolnjeni želji, skovani v pradavni sili, zavedajoča se poslanstva spolov — spočetju novega življenja — in strnila vsa čustva v jasno misel.

Ta njena razumsko opredeljena odločitev ni bila povezana s tisto pesniško opevano svetlobo neizmerne ljubezni ob združitvi dveh bitij, ne, to je bilo enkratno nezadržano hotenje nečesa, kar je bilo v njej, kar je bila njena volja!

V bolečini spominov na njeno strto mladost in prvo ljubezen, ki jo je neusmiljeno pretrgala vojna, in v grozotni moritvi človeštva, ki je za vedno ločilo hrepenenje tisočev mladih ljudi, iz te svoje trpke življenjske usode je hotela sedaj izpolniti del izgubljenega. Želela si je otroka...

Spomini in spoštovanje do mučeniške smrti človeka, ki ga je nadvse ljubila, so bili še vedno tako močno vpraščeni v njeno sedanjost, da ni čutila mogočnega utripa svobodne domovine, ki jo je spet obdajal. Nikogar več ni mogla ljubiti z žarom, ki je neskončen in vseobsegajoč.

Odprla je okno. V krošnji jablane so ptički spleтали gnezdeca za svoj novi rod. Pomladni veter je plahutal v veje in predrzni, naščeperjeni vrabci so na dvorišču pikali skorjo kruha. Iz gozda je odmeval klic kukavice. Pomlad je razgrnila pisano preprogo cvetja, narava je bila zapredena v čudovito delo rojstva. V zraku je opojno dišalo in dehtelo.

Toda veselje, ki ga je trenutno občutila ob prebujajoči se naravi, je kmalu spet ovila teža spominov. Pri-póved znanca, ki je preživel grozote taborišča, je kot že mnogokrat prej spet težko legla v njeno srce. Da, spet so tu spomini...

V taboriščni baraki, obdani z žico, je ob nekem sivem mučeniškem večeru, ko je dež pronical na gnile pograde in je kaplja umazane deževnice hladila od gestapovskih udarcev in ugriza psov izmaličeno telo, obstalo neko srce ob bolestem hrepenenju po življenju in domovini. Srce je od strahot otrpnilo in izsušeno telo se je spremenilo v kupček pepela.

Táka je bila usoda človeka s taboriščno številko — 11299 — Aleša, njenega fanta.

Vrnila se je k ležišču, kjer je na polici poleg vaze z rožami stala njegova slika. Zraven je ležalo malo ogle-dalce. Ko je Alenka vzela v roke pravokotno ogle-dalce z vrezano usodno številko, je zatrepetala. Podzavestno je seštevala v sebi številke — dvaindvajset —... Bo-lestno je ogle-dalce pritisnila na svoje grudi.

Dvaindvajset pomladi je zrlo iz njegovih oči, ko je svoj pogled uprla v njegovo sliko. A te ponosne, pre-šerne oči so se za vedno zaprle.

Nekoč, v razigranem ljubkovanju, ji je to ogle-dalce iztrgal iz rok in spravil v žep. In te njegove tako tople in močne roke so v taborišču vdolbile ob trpljenju in lakoti te grozotne številke.

Ko so se po vojni vračali ljudje iz raznih taborišč, jim je senca smrti gledala iz oči. Eden izmed njih ji je izročil to njegovo ogle-dalce kot edini spomin nanj. Njemu je Aleš poslednjič dahnil njeno ime, v hrepenenju po sreči in domovini.

Takrat je občutila, da se v njej razrašča strašna misel, da je morda sokriva Aleševe smrti...

V taborišče je bil odgnan, ker je okupator našel v njegovi sobi letake osvobodilne fronte, ki jih je pri-nesla, da bi jih raztrosil še isti večer. Vendar v zaporu so se isti dan znašli tudi njegovi sodelavci in torej ni šlo samo za letake. Imel je tudi druge naloge. Kljub temu jo mnogokrat obdaja glodajoča misel, da dolguje svoje življenje njemu.

Od takrat je hodila po ulicah z žalostjo, ki jo ni mogla odgnati. Življenje je ob njej vrsto let teklo dalje, dokler ni nekega dne spoznala, da je osamljena, da gre vse mimo nje in jo že obkroža mladi svet, ki je ne more več razumeti. Izgubila je občutek za čas in svet, ki jo je obdajal. — Čustvenost in bolečina sta lahko tudi brezplodni — je danes omahovala v svoji notranjosti.

V tej pomladi je začutila neko vznemirjenost. In kot bi se vztrajno poskušala nečesa domisliti, je že nekajkrat s težavo zbrala v sebi razsuto misel. Kakor da do zdaj ni čutila svojega telesa in pozabila nanj?

V kotu sobe je stal klavir, ki jo je nekaj let reševal samote. V množici zvokov, uporno, se je z glasbo pre-bijala nekam skozi čas. Hotela je živeti sama, zanj...

Ta ritem zvokov pa se je sčasoma spreminjal in prihajal iz neznanih daljav in se razvijal v komaj slišni klic po življenju, dokler se ni v tej osamelih pomladi spremenil v žarek, poln svetlobe in hrepenenja. To je bila misel telesa, prepolnega tišine in samote, ki se je

PAVLA

HREPE

dvignila v svojem naravnem poslanstvu — želji po ma-terinstvu. Hotela je imeti otroka...

Stopila je h klavirju, ga odprla in se zazrla v vrata, kakor bi nekoga pričakovala. Potem je zaigrala nekaj akordov in povsila roke. Na polici so ležali kupi raznih not in na vrhu je zagledala partituro — Izgubljena sreča —. Hlastno jo je potegnila k sebi, raztrgala na koščke in vrgla na preprogo. Predmeti okoli nje so utonili. Podprla si je čelo, strmela v praznino in čutila, da v tem trenutku odlaga boleče spomine, ki so jo toliko let objemali kakor plamen. V nji se je porajala krčevita odločitev, spremeniti svoje življenje. Odrtgati se od preteklosti ni bilo lahko. Ali ji bo uspelo iz mi-selnega sozvočja, porojenega v razgovorih s človekom, ki ga sedaj pričakuje in lastne žrtve, ustvariti v sebi duševno umirjenost in srečo? Saj je to odločitev spre-jela po hudih notranjih bojih.

Čakati je bilo neznosno...

Na vratih je zazvonilo. V hipni tišini se je zdelo, da širina zvoka trga preteklost in širi vedrost in svetlobo. Da, pričakovala je znanca, prijatelja. Srečala ga je več-krat v prešerni družbi pri svoji teti, ki se je po moževi smrti trudila z dobro vpeljano krčmo in otrokoma. Ob prostem času ji je pomagala. Vsak terek so se v lovski sobi zbrali prijatelji ob šahovski partiji. Pri teti se je v kuhinji prav rad zanimal za šolske uspehe njenih dveh sinov. Pomagal ji je tudi ob zapuščinski razpravi. Tako je v pogovoru s teto spoznala profesorja tudi Alenka. Nekajkrat se ji je ponudil, da jo pelje domov, saj sta imela isto pot. Zelo rad je imel otroke, ki jih v lastnem zakonu ni bilo. Obkrožali so ga le v poklicnem delu.

Ta skupna pota proti domu so jima dajala možnost zanimivih pogovorov na osebne poglede skozi prizmo življenja. Tudi sicer je Alenko večkrat spominjal na fanta svoje mladosti. Bil je vljuđen in vendar zadržan. Resen in v pogovori je bila vsaka njegova trditev utemeljena. Obdajala ga je širina misli, ki ji ni manj-kalo življenjske vedrine. Z njim je lahko razpravljala

o vsem, tudi o svojih intimnih željah s čustvom topline kot človek — človeku.

Prepričljivi razlogi so ju zblížali in tako je danes pričakovala odgovor na svoje pred časom postavljeno vprašanje. Sodila je, da si lahko uredi svoj življenjski smoter — imeti otroka — ne da bi izgubila svoj ponos in obvarovala poštenje. Če gleda na to njeno osveščeno drugoče, naj bo molk njegov odgovor. Napravila je prvi korak k tistemu, kar je hotela.

Ponovno je pozvonilo. Za trenutek se je ozrla v smer Aleševe slike. Stopila je proti vratom in jih odklenila. Vstopil je prvič v prostor njenega domovanja in obema je bilo tesno. Stisk roke in zdaj sedi na kavču poleg nje. Zaprla je oči, prikrivajoč solze.

»Zakaj jočeš?« ji je dejal.

Obstala je z besedo in ga gledala, kot da ga vidi prvič.

Prijel je njene roke in z njimi pokrival lepoto njenega obraza. Sled solzá ostaja na njeni snežni belini. Pretresen zaradi njene prizadetosti je njegova roka zdaj drhtela v njeni. Poskušal se je nasmehniti, da bi se rešil vznemirjenosti in bi se zaključilo reševanje nečesa, kar je oba v tem dejanju izločevalo od drugih ljudi in dogodkov.

Čutila je, kako se v nji nekaj sprošča in odločitev, da bo živela za sedanjost, za trenutek lastnega življenja jo je umiril.

ROVAN

NENJE

Ozrl se je okrog sebe. S pogledom je premeril sobo in ni prezrl slike na polici. Hotel ji je povedati nekaj lepega, toplega, enkratnega. Ko pa je pogledal v njene vprašujoče oči in občutil, da se je trzajoč spet premaknila, je vedel, da bi vsaka beseda, ki bi padla v ta čudoviti mrak sobne tišine, obležala kot kamen v njenem srcu. In vse je postalo še tišje kot prej. Misli obeh so se vračale iz preteklosti v sedanjost in naprej v prihodnost.

Mrak se je temnil z obkrožajočimi silhuetami v temo in nato skrivnostno odprl pot preprostem dogodku, vse drugačen kakor ob razplamteči ljubezni, ki dosega najvišjo točko zanosa. Z odprtimi očmi, ki so topo strmele v eno samo točko, se ji je v trenutku izplonitve razmejil čas preteklosti in ob združitvi razlil v eno samo globoko željo, imeti otroka.

On pa je občutil le žalost, brez krivde. V to tišino se je razlila njegova misel, da ne moreš zanikati življenja in hkrati živeti.

Odmaknil se je od njenega trzajočega telesa, jo rahlo poljubil na oči in čelo, kot da bi v lastni senci iskal oporo. Z vzdrhtelim pogledom se je poslovil od kraja dogajanja. Ničesar ju nikoli več ne bi moglo združevati, ker je bil tak njun dogovor. Začutil je bolečino in hlad, ki sta ga obdajali. Za trenutek je pogledal v svet, ki je in ni bil prevara. Dejanje njunega dogovora je končano.

Tiho je zaprl vrata. Po stopnicah je stopal počasi, kot bi noge dvigal s silo in bi ga vlekle nazaj, kakor da njun dogovor ne sme obveljati. Lahko bi bil zakričal v svoji trenutni bolečini, a ve, da tega ne bo storil. Ali človek v življenju lahko spozna o sebi vse, lepo in grdo? Isto dejanje, ki je za nekoga lahko najvišja točka človečnosti, je za drugega poraz, bolečina ali celo krivica.

Počasi je odšel proti izhodu hiše. Stopal je ob obrežju, vzdolž motne reke, ki je komaj vidno valovila.

Če je kdajkoli premišljal o samem sebi, izven dnevnih vsakdanjosti, o takšnem, kakršen je bil, je to storil zdaj. Hodil je po ulici s tesnobo, ki je ni mogel

odgnati. Ali je bilo njegovo dejanje naključje? Ne, je pritrnil. Bilo je živa moč verovanja v sočloveka.

Obstal je ob reklamni deski in med številnimi objavami je njegovo oko obstalo na belem razglasu — Teden otroka — ... Nasmehnil se je. Ljudje se pomikajo mimo njega. Gleda jih, tako svobodno se obnašajo, ali so veseli, ali žalostni? Globoko se je zamislil, saj je tudi sam v sebi še čutil bližino ravnokar minulega.

Mi vsi smo kakor listi v vetru. Nikoli ne veš, kam in v kaj te zanese usoda. Vse to so nevidna pota življenja.

Izza dreves je stopila luna. Njena svetloba je utapljal odsev ulične svetilke in trudno je prečkal ulico. Mesečina v poznih večernih urah je belila trg, kjer sta z roko v roki počasi stopala fant in dekle, odeta v cvetje mladosti, brez besed, zavarovana v tajinstvenost ljubezni in pomladi.

— Tako sta tavalala v svetlobi in sreči некоč tudi Aleš in Alenka — je vstala v njem misel ob prisprodbi na razsvetljenem trgu. — Da bi nikoli več ne bilo vojne, ki trga najgloblje človeške vezi in čustva ter jih okrutno in usodno prepleta od kraja — je povezal svoje dejanje s preteklostjo. Komaj je opazil, da že stopa čez most in ga le nekaj hiš še loči od doma. Zelen si je samote in miru. Sele v poznih jutranjih urah ga je premamila spanec.

Jutranja zora se je svetlikala skozi rožnate zastore in odkrivala podobo sobe, ki je bila edina molčeča, mrtva priča Alenkinega sedaj do jedra doganega dejanja. Slišala je zvečer tihe, odhajajoče korake. Ure in ure je brez sna čakala na spokojnost. In zdaj so se porajali prvi začetki prebujenega jutra.

V hiši je bilo vse tiho. Vstala je, odgrnila zastor in globoko vdihnila sveži, jutranji zrak. Poljubila je sliko svojega nikoli pozabljenega Aleša. Čutila je v sebi skrivni zanos in nikomur bi ne mogla o tem govoriti. V njej je bila neskončna širina in zadovoljstvo.

S človekom, ki si ga je izbrala za očeta — svojemu nadvse zaželenemu otroku — se nista več srečala. Izpolnil je svojo obljubo. Čez tri mesece je odšla daleč na jug domovine k dobri prijateljem. Ničesar jim ni zamolčala. Njena mladostna prijateljica je vodila medicinski center obsežnega obmorskega kraja. Bila je mati dveh ljubkih deklic. Ob Alenkini izpovedi sta se z možem zdravnikom globoko zamislila in ji ob njenem vzponu k življenjskemu cilju krepko stisnila roko.

Kar hitro se je lahko zaposlila. Morda so se okoli njene tajinstvene nosečnosti dvignila raznotera ugibanja in malomeščanske nikoli izčrpane govorice in laži, ki pa nikdar niso vdrle v njen duhovni svet.

Ko se je ob večerih sprehajala ob zatonu sonca, ki se je v mavričnih barvah poslavljalo za eno noč od srečnih in nesrečnih zemljanov, se je zavestno prištevila k srečnim. Kot beli galebi nad nikoli mirujočimi valovi morja je ponosno usmerjala svoj korak v bodočnost.

Vsrkavala je lepoto teh večerov in jih spojila z ljubečo mislijo na Aleša, ki je za domovino in za njo dal življenje. Otroka, ki ga je nosila pod srcem je hranila z nepozabnimi spomini na čas njune mladosti.

Iz dneva v dan se je njeno novo življenje začelo utrjevati v obmorski ritem. In kmalu je čutila, da nosi v sebi srečo tistega sveta, ki črpa moč za življenje iz preteklosti in da ga spremlja z novim občutkom življenjske sreče. A to ni bila več samo preteklost, to je bila sedanjost, prepojena s plodom njenega lastnega telesa.

Pred njo se je oživljal njen veliki dan in jo opijal z zanosom. Ni se več obračala k preteklosti z bolečino. Prisluhnila je utripom svojega telesa in uživala v njegovem izpolnjevanju.

NAJVEČ SREDSTEV KNJIŽNICARSTVU

Med Izvršnim svetom SRS, Skupščino občine Laško in med Kulturno skupnostjo Laško je bil 18. novembra letos podpisan družbeni dogovor o koriščenju sredstev, s katerimi razpolaga v 1971. letu Kulturna skupnost Laško. Ker je ta akt za razvoj kulturnih dejavnosti v občini precej pomemben, ne bo odveč, če v nekaj stvkih povemo, katere so glavne značilnosti programa in finančnega načrta naše kulturne skupnosti za letos.

Program in finančni načrt sta bila osnova za podpis družbenega dogovora. Naj kar v začetku povem, da program kulturne skupnosti za 1971. leto vsebuje predvsem vse tisto, kar so programirali tosemezni izvajalci kulturnih dejavnosti, to so zavodi, knjižnice, pevski zbori, prosvetna društva itd. Kot prvi program je seveda še tudi nedodelan, pomanjkljiv, strokovno premalo obdelan. Kljub temu pa se v njem že kaže določena nova smer hitrejšega in popolnejšega razvoja posameznih področij. Brez dvoma je pozitivno tudi to, da program poudarja načelo, da posamezni izvajalci kulturnega programa v občini ne bodo skrčili svojega obsega delovanja, pač pa ga bodo obdržali vsaj na takšni višini, kot je bilo to v preteklem letu ali pa ga celo povečali.

Močan poudarek je dan predvsem razvoju knjižničarstva. Program predvideva, da bodo v letošnjem letu knjižnice v glavnih krajih, to je v Laškem, Radečah in Rimskih Toplicah povečale svoj knjižni fond. Nabavljene so že tudi bile knjige za knjižnico v Jurkloštru, ki je bila odprta za letošnji občinski praznik. S povečanjem števila knjig v naših knjižnicah bomo skušali knjigo, kot eno od temeljnih nosilcev kulture, približati čim širšemu krogu občanov. Program tudi opozarja, da je treba že letos misliti na financiranje izgradnje novih poslovnih prostorov za knjižnico v Laškem, ki naj bi imela v bodoče značaj občinske matične knjižnice, kot to določa zakon o knjižnicah. Za normalen in hitrejši razvoj knjižničarstva v vsej občini, pa bo treba čimprej izdelati sistem poslovanja vseh knjižnic v občini, tudi tistih, ki so nekoč že delovale in odpiranje novih.

Na področju spomeniškega varstva in arhivarstva predvideva program predvsem to, da je treba v teh zavodih zaposlenim delavcem zagotoviti takšne osebne dohodke, kot jih predvidevajo samoupravni sporazumi. Kot osnovno dejavnost bodo ti zavodi opravljali vse tiste naloge, ki jim jih nalagajo zakoni in drugi predpisi. Kot posebne akcije naj omenim nadaljevanje del pri zaščiti cerkve Brunk, kjer je predvideno prekritje strehe nad cerkveno ladjo ter nekatera zaščitna dela pri cerkvi v Marijagradcu.

Muzejska zbirka v Laškem je že začela s preurejanjem in sancijo obstoječih prostorov, da bo omogočeno organiziranje več razstav ter ureditev razstavnih prostorov v tri oddelke. Začeli bodo tudi s čiščenjem muzealij, z restavratskimi in preparatorskimi deli, saj bodo začele sicer muzealije propadati. Za sezono 1971 je predvidena tudi postavitev 6 razstav.

Pevskim društvom in pevskim sekcijam je zagotovljeno delovanje v nezmanjšanem obsegu. Nov pevski zbor se je ustanovil v Jurkloštru. Program predvideva 5 celovečernih pevskih koncertov na območju občine, nadalje 2 gostovanji tujih pevcev ter eden nastop naših pevcev v tujini.

Godbe na pihala bodo tako kot v preteklih letih sodelovale predvsem na prireditvah ob raznih praznikih. Kot pomembnejšo prireditev pa lahko štejemo veličastno proslavo v počastitev 100-letnice obstoja godbe na pihala v Laškem.

Gostovanj poklicnih gledališč program za 1971. leto ne predvideva. Pač pa je predvideno precej uprizoritev domačih prosvetnih društev in amaterskih gledaliških skupin. Takšnih predstav bo na območju občine kar 18.

Za izpolnitev svojega programa za 1971. leto bo imela kulturna skupnost na razpolago 229.000,00 din. Največji del teh sredstev je po finančnem programu namenjen razvoju knjižničarstva. Za investicije v nove knjižnične prostore v Laškem je odobreno 80.000 din, nadalje za nakup knjig 32.000 din, za honorarje knjižničarjem 7.200 din ter za razne druge materialne izdatke knjižnic 3.324 din. Za razvoj knjižničarstva je tako iz letošnjih sredstev izločeno skupaj 122.524 din, kar predstavlja 53,5 % vseh sredstev kulturne skupnosti.

V spomeniško varstvo — za osnovno dejavnost in za akcije — bo vloženo v 1971. letu 30.000 din, v dejavnost zgodovinskega arhiva pa 14.000 din.

Muzejski zbirki Laško se je skušalo v finančnem načrtu v letošnjem letu zagotoviti del potrebnih sredstev, da bodo o-

pravljena najnujnejša dela. Celotni znesek, ki ga bo dobila Muzejska zbirka za svojo dejavnost od kulturne skupnosti pa znaša 9.000 din.

Za godbe na pihala je razporejeno 8.000 din, pri čemer gre velik del sredstev predvsem za sofinanciranje izvedbe in organizacije proslave ob 100-letnici godbe na pihala v Laškem.

Sredstev, ki so namenjena za pevske zборе, ni možno točno določiti, saj so nekateri zbori v okviru prosvetnih društev in bodo financirani iz sredstev, ki jih dobijo društva. Pevski zbori ali pevske sekcije, ki pa so samostojne, bodo udeležene pri celotnih sredstvih kulturne skupnosti s 13.500 din.

Ostanejo tako še samo prosvetna društva, ki v svojem okviru združujejo dramske, recitacijske sekcije, pevske zборе itd. Za dejavnost teh društev je namenjeno 18.765 din. Občinski svet zveze kulturno prosvetnih organizacij Laško bo za svojo dejavnost prejel 7.500 din, pri čemer pa mora za dejavnost šahovske sekcije izločiti 2.500 din.

Preostala sredstva v višini 5.720 din bodo porabljena za opravljanje strokovnih zadev kulturne skupnosti, za materialne izdatke itd.

Razpoložljiva sredstva Kulturne skupnosti Laško za 1971. leto so torej razporejena. Brez dvoma še zdaleč ni bilo mogoče zagotoviti toliko sredstev, da bi lahko krili vse potrebe, ki se na področju kulture kažejo in ki bi bile potrebne sanacije. Glede na sredstva, ki so bila za kulturo na razpolago v preteklih letih lahko trdim, da predstavljajo sredstva, ki so na razpolago v letošnjem letu za razvoj in pospeševanje kulturnih dejavnosti, velik korak naprej in precej večja materialna podpora vsem tistim, ki bodo neposredno delali na izpolnitvi letošnjega programa kulturne skupnosti.

PAVEL AJDNIK, dipl. oec.

GOZDNI POŽAR NA LISCI

Nedeljski izletniki mariborske registracije so v nedeljo 24. 10. t. l. iz nepredvidnosti povzročili gozdni požar na Lisci. Takoj, ko so doumeli nepremišljeno dejanje, so se dvignili in odpeljali brez občutka krivde. Domačini, ki so prvi opazili ogenj v gozdu, so takoj stopili v akcijo, alarmirali domače gasilce, ki so bili zelo hitro in prvi na požarišču, ter uspešno zadrževali požar na omejenem

kompleksu. Ker je bil v nevarnosti planinski dom na Lisci, je oskrbnik poklical na pomoč še vsa sosednja gasilska društva, ki so z ozirom na oddaljenost zelo hitro prispela na mesto požara, vendar pa je bilo gašenje možno v glavnem samo z gasilskimi metlami.

Da je bila ta solidarna gasilska akcija uspešna, nam ponazarja tudi naslednja pismena zahvala:

GOZDNI OBRAT LAŠKO

ZNAK: Ing. KM/DP-1971

Datum: 26. 10. 1971

GASILSKO DRUSTVO
JURKLOŠTER

Dovolite, da se v imenu kmečke skupnosti na območju Gozdnega obrata Laško, dalje v imenu našega Gozdnega obrata, še zlasti pa v imenu Sveta kmetov lastnikov gozdov Gozdnega obrata Laško zahvalim za izredno učinkovito gasilsko intervencijo, ko je izbruhnil gozdni požar na Lisci v nedeljo, dne 24. 10. t. l.

Prosim, da posredujete naše globoko zahvalnost vsej vaši gasilski skupnosti in še zlasti posameznikom, ki so se v akciji požrtvovalno izkazali in sodelovali.

Prijeten občutek imam, ko sedaj ugotavljam, da je škoda relativno nizka in da je to slej ko prej rezultat organizirane, zavestne in solidarnostne akcije. Organiziran in homogen nastop, je odraz visokih strokovnih in organizacijskih kvalitet poveljnikov posameznih enot kot vodstva vse akcije.

Se enkrat hvala lepa za sodelovanje.

Šef gozdnega obrata:
Kmecl Marko, dipl. inž. gozd. l. r.

BILI SMO V TRSTENIKU

Učitelji osnovnih šol laške občine smo se 14. oktobra 1971 v zgodnjih jutranjih urah odpeljali v Srbijo, v Trstenik.

Avtobus je požiral kilometre. Kmalu se je pred nami vila avtocesta. Zlato jesenskih dreves nas je pozdravljalo in vse bolj smo občutili prostranost naše zemlje. Pesem dreves, ravnina, tu in tam oddaljeno naselje — vse to nas je spremljalo do Beograda,

Avtobus se je s težavo prebil skozi množico avtomobilov, da smo lahko nadaljevali pot proti Trsteniku. Naše misli so se že dotikale ljudi, ki so nas povabili. Vožnja je bila res še dolga, a končno smo le zagledali luči mesta.

V srcih vseh se je zganilo, ko smo zagledali trsteniške pionirje in avto z jugoslovansko in slovensko zastavo. Avto nam je kazal pot do

šole, ki nas je vsa razsvetljena pozdravila.

Pričakali so nas vsi učitelji osnovne šole Miodrag Čajetinac-Čajka. Sprejeli so nas toplo in pristrčno. To niso bili le objemi in stiski rok, to je bila vez od srca do srca, to je bila naša širša domovina.

Po lepo pripravljene večerje, smo odšli k svojim gostiteljem. Sprejeli so nas z odprtimi rokami in dejali, da so njihova stanovanja naš dom.

Predstavniki laške šole in iz Rimskih Toplic so bili povabljeni na slavnostno sejo Skupščine občine Trstenik, kjer smo prejeli najvišje priznanje občine Trstenik PLAKETO 15. oktobar, ki jo podeljujejo vsako leto za občinski praznik najzaslužnejšim občanom in organizacijam.

Samostan Ljubostinja, ki smo si ga ogledali popoldne, nam je ustvaril sliko slavne srbske preteklosti, preteklosti, ko se je srbski človek že zavedal svoje samobitnosti in svojega človeškega dostojanstva.

Podobno smo občutili v soboto v Kruševcu, kjer smo v vzorno urejenem muzeju videli predmete, ki so nam zopet pričarali preteklost.

Prijetno nas je presenetila širina in prostranost tovarne PRVA PE-TOLETKA — TRSTENIK. Predstavniki tovarne so nas pristrčno sprejeli, pogostili in nam pokazali, kako poteka delo v tovarni.

Vsi naši obiski pa so bili prepleteni z družabnimi večeri, kjer smo se med seboj bolj in bolj spoznavali.

Z žalostjo smo mislili na slovo, toda posloviti smo se morali. V šoli so nas zopet pričakali vsi učitelji. Učenci so nam izročili darila in v pozdrav so naš avtobus okrasili s cvetjem.

Ustavili smo se še v Vrnjački Banji, kjer nas je pozdravil predsednik Skupščine občine Vrnjačka Banja. Nepozabno je srečanje z materjo narodnega heroja Čajke. Pozdravila nas je s toplino in vzdrhtela ob spominu na svojega padlega sina. Ljuba, zlata mama, saj si morala začutiti naše misli, ki so se ti tiho zahvalile za tvoj pogum, za tvojo dobroto in ljubezen.

Po ogledu Vrnjačke Banje smo se dokončno poslovili od naših gostiteljev.

Avtobus se je oddaljeval in oddaljeval od lepih krajev. Skozi okna smo zrl v temo. Tu in tam je svetloba luči rahlo trgala tiho noč.

Vrnili smo se bogati. Teh doživetij ne moremo pozabiti, vedno bodo razsvetljevala naše življenje.

Hvala vam za vse, prijatelji iz Trstenika, ljudje z zlatimi srci!

POZIV

za vložitev davčnih napovedi o dohodkih doseženih v letu 1971

Davčna uprava občine Laško v smislu 174. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7-32/69, 40-251/69 26-155/70 in 46-246/70) ter 23. člena pravilnika o poslovnih knjigah zavezancev prispevkov od obrtnih dejavnosti in od intelektualnih storitev (Uradni list SRS, št. 40-230/70) poziva vse zavezance, da na predpisanih obrazcih prijavijo svoj dohodek, ki so ga dosegli v letu 1971 iz naslednjih virov:

- od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti,
- od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev.
- od skupnega dohodka občanov,
- od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav,
- od dohodkov od stavb,
- od dohodkov oddajanja sob in ležišč,
- od dohodkov od premoženja in premoženjskih pravic in
- od dohodkov od postranskih kmetijskih dejavnosti.

Zavezanci morajo vložiti davčno napoved najkasneje do 31. januarja 1972, zavezanci prispevka od obrtnih dejavnosti, ki vodijo poslovne knjige, pa morajo poleg davčne napovedi predložiti tudi letno bilanco z razdelilnikom stroškov po 15. členu pravilnika.

Posebej opozarjamo vse, ki so dolžni plačati prispevek iz skupnega dohodka občanov, da spadajo v to skupino zavezancev vsi, ki so imeli v koledarskem letu 1971 osebne dohodka več kot 25.000 dinarjev, kamor se všteta: pokojnine, nagrade, vsi dohodki od delovnega razmerja, od kmetijstva, od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, od intelektualnih storitev, dohodki od stavb, od oddajanja tujskih sob in ležišč, dohodki od licenc, patentov, tehničnih izboljšav, kakor tudi dohodki od pravic in od premoženja.

Davčno napoved so ti zavezanci dolžni vložiti ne glede na olajšave, ki jim pripadajo za vzdrževanje njihovih družinskih članov.

Davčno napoved o dohodkih od stavb, doseženih v letu 1971, so dolžni vložiti vsi, ki oddajajo v svojih zgradbah stanovanjske in poslovne prostore v najem, kakor tudi vsi ostali lastniki zgradb, katerim je odmerjen prispevek za uporabo mestnega zemljišča s področja mesta Laško, Radeč in Rimskih Toplic (vključno naselja Šmarjeta in Ogeče) ne glede ali oddajajo stavbe v najem ali ne.

Končno opozarjamo vse taksne zavezance, ki imajo taksne predmete, od katerih se po novem odloku o občinskih komunalnih taksah (Uradni vestnik občine Laško, št. 9-60/70) plačujejo takse v letnem znesku, da te taksne predmete (glasbeni avtomati in igralna sredstva v javnih lokalih, reklamni napisi in objave, vitrine, v katerih se razstavlja blago zunaj poslovne stavbe in uporaba javnega prostora za parkiranje avtomobilov določenega uporabnika) prijavijo davčni upravi najpozneje do 31. januarja 1972.

Zavezanec, ki ne bo vložil davčne napovedi do postavljenega roka, bo plačal za 5% ali 10% povečani prispevek oziroma davek od odmerjenega zneska.

Vse tiskovine za davčne napovedi o posameznih vrstah dohodkov bodo davčnim zavezancem proti plačilu na razpolago v sprememni pisarni občine v Laškem in pri vseh krajevnih uradih.

DAVČNA UPRAVA

800 LET JURKLOŠTRA (7)

Krznno, ki so ga dobivali, so menihi potrebovali za zimska oblačila, kože pa so strojili za pergament, na katerega so pisali knjige. Mariborčani, Radgončani in Laščani so si smeli obdržati samo kože tistih živali, katerih meso so jedli ob nedeljah in ob tridnevnem praznovanju božičnih, velikonočnih in binkoštnih praznikov, ostale kože so pa šle v žički samostan. Poleg tega so morali iz Laškega plačevati letno samostanu po 1 marko v denarju. V XIV. stoletju so iz Laškega gospostva pošiljali letno 77 veder medu v žički samostan. V XV. stoletju je cesar to dajatev spremenil v denarno, čez nekaj let pa je namesto denarja naklonil žičkemu samostanu pravico ribolova v Savinji pri Laškem. Leta 1184 je papež Lucij III. vzel samostan pod svojo zaščito, leta 1190, torej nekako 30 let po ustanovitvi, sta pa bili sezidani zgornja in spodnja cerkev. Od tedaj dalje so vsa ostala lesena poslopja počasi nadomeščali z zidanimi.

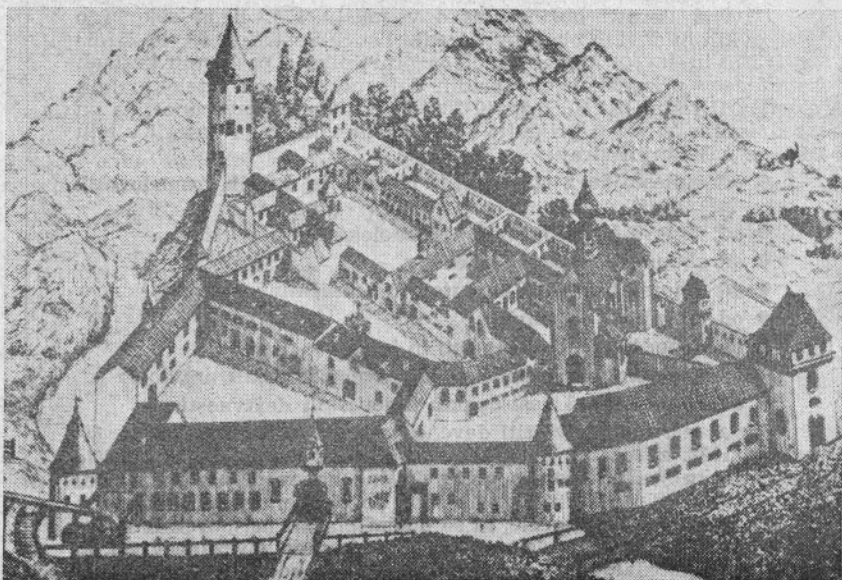
Ohranjena nam je slika žičkega samostana iz XVIII. stoletja. Tedaj so se bratje že zdavnaj preselili iz spodnjega samostana v zgornji, ki so ga tudi utrdili zaradi Turkov. Slika nam prikazuje veliko skupino stavb z več dvorišči. Ob spodnji strani teče potok Žičnica in vhod v samostan je preko mosta. Nekoliko proti desni strani vidimo cerkev z nadstrešnim stolpičem. Desno od cerkve je viden prizidek, kot nekakšna zakristija, v katerem je bila grobnica, kjer so bili pokopani: ustanovitelj, štajerski mejni grof Otokar V. Traungavski, njegova žena Kunigunda in njun sin, štajerski vojvoda Otokar VI.; na vseh štirih oglih grobnice so noč in dan gorele sveče. Še bolj na desno vidimo majhen stolpič; to je bil »ribji stolp«, v katerem so imeli ribe shranjene na ledu. Čisto na desni je zunanja kapela, kamor so imele dostop tudi ženske. Levo od cerkve je najprej manjši hodnik s skupnimi prostori (jedilnica, sejna dvorana, knjižnica), še bolj na levo pa je večji hodnik, ob katerem so hišice za patre (na naši sliki niso dobro vidne) s posameznimi vrtnički. V sredini je bilo pokopališče, ki ga pa na sliki ni opaziti. Na skrajni levi je velik obrambni stolp proti Turkom. V sprednjih zgradbah je bilo prebivališče fratrov in gostov ter gospodarska poslopja. O Jurkloštru nimamo nobene stare slike iz časov, ko je samostan še stal, zato je slika žičkega samostana tem bolj zanimiva. Jurklošter sicer ni bil tako obsežen, imel je pa enake prestore, ki pa niso bili

tako razvrščeni kot v žičkem samostanu, ker ozka dolina Gračnice tega ni dopuščala.

Ko je rod Traungavskih izumrl, so zaščito samostana prevzeli njihovi nasledniki Babenberžani; pozneje so bili veliki dobrotniki žičke kartuzije tudi celjski grofje. Samostan je kot najstarejši v srednji Evropi užival velik ugled in v času cerkvenega razkola, ko sta bila v Cerkvii dva papeža, eden v Rimu, drugi v Avignonu (v Franciji), je bila žička kartuzija

časi začele prihajati v naše kraje že tiskane knjige, imamo podatke, da je štela samostanska knjižnica 2000 knjig. Vse te knjige, razen nekaj novih tiskanih primerkov so bile pisane na roko in toliko so jih do tedaj pretežno napisali žički menihi sami v nekaj več kot 300 letih.

Žički samostan je uknil cesar Jozef II. leta 1782. Poslopja zgornjega samostana so danes skoraj vsa v ruševinah, od spodnjega samostana je pa ostala do danes Marijina cerkev,

ŽIČKA KARTUZIJA PRI KONJICAH JE BILA USTANOVLJENA 10 LET PRED JURKLOŠTROM

celo sedež redovnega generala (vrhovnega predstojnika) za tisti del, ki je priznaval rimskega papeža (1391—1410) in tedaj so se v žičkem samostanu zbirali vsako leto na zbor vsi priorji tistih samostanov, ki so priznavali oblast tega papeža. Razni dobrotniki so povečevali samostansko imovino, tako da je žička kartuzija postala pravo gospodarsko podjetje. Poleg kmetijskih posestev, ki so bila glavni vir dohodkov, je samostan imel več mlinov, žago, lastno opekarino in lastno steklarno. Daleč naokoli je bila znana samostanska lekarna; če v samostanu niso imeli menihi, ki bi znal voditi lekarno, so vzeli v službo civilista, ki je bil po poklicu lekarnar. Ta lekarna ni skrbela samo za potrebe samostanske družine, ampak je oskrbovala z zdravili vso bližnjo in daljnjo okolico; od oblasti je dobila lekarna pravico javnosti. Važno je bilo tudi kulturno delo žičkih menihov. Iz leta 1487, ko so po-

ki je bila namenjena samostanskim bratom in gostom. Po gostišču (latinsko hospitium), se kraj, kjer je bil spodnji samostan, sedaj imenuje Špitalič in Marijina cerkev je danes župnijska cerkev v Spitaliču. Jurklošter sicer ni bil tako obsežen in pomemben kot žički samostan, vendar je imel v manjšem obsegu podobne razmere.

Posest žičkega samostana je pri Ločah mejila na posest krške škofije. Zato ni čudno, da se je krški škof lahko bolje seznanil s kartuzijani in da je že približno 10 let po ustanovitvi žičkega samostana sam ustanovil v Jurkloštru nov kartuzijanski samostan. Cerkvenopolitične razmere, ki so tedaj vladale v krški škofiji in pa osebnost in značaj škofa Henrika I., sta to ustanovitev še pospešili.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

KAKO JE S POŽARNO PREVENTIVO?

V preteklem letu je izšel novi zakon o varstvu pred požarom in o gasilstvu. Le-ta postavlja preventivno požarno varstvo na prvo mesto prav v tem, da mora požarni inšpektor že pri urbanističnem programu in načrtu dati svoje soglasje, prav tako pa tudi svoje soglasje k lokaciji, gradbenemu dovoljenju in uporabi, dovoljenju za vsako zgradbo in objekt. Trenutno se ta zahteva v naši občini še ni uveljavila.

To pa je tudi potrebno, ker požarna inšpekcija opravlja za sedaj že pregleda pri izdaji uporabnih dovoljenj in ob tem ugotavlja nekatere požarne pomanjkljivosti, ki jih v primeru, če bi požarna inšpekcija projekte in načrte pregledala, ne bi bilo.

Osnovne pomanjkljivosti so v tem, da pred pečmi in štedilniki ni nameščenih ognjevarnih predpečnikov, na podstrešjih dimniki niso ometani do strešne kritine, oddaljenost strešne lesene konstrukcije od dimnikov je manjša kot 15 cm, koflik je pač dopustno, podstrešja marsikje nimajo ognjevarnega tlaka, nato za dostop na podstrešje niso s podstrešno strani obita s pločevino. Vse te pomanjkljivosti so lahko začetni vzrok za nastanek požara.

Druga važna požarna preventiva je hramba kurilnega olja, ki ga potrošniki na območju naše občine tudi že precej uporabljajo.

Ze v 1963. letu je izšel poseben pravilnik o hrambi kurilnega olja. V njem je posebno poglavje o uporabi in hrambi gospodinskega olja. To se lahko hrambi v posodah do 25 litrov iz nezlomljivega in za olje nepropustnega materiala, v sodih z vsebino do 200 litrov iz jeklene pločevine in v rezervoarjih iz jeklene pločevine.

Gospodinskega olja ni dovoljeno shranjevati v skupne prostore, na prehode, stopnišča ali hodnike in tudi ne v nenastanjene podstrešne prostore. V samem stanovanju je lahko postavljenih le dvojce 25-litrskih posod, vendar ne blizu krajev, ki so pod neposrednim vplivom toplote.

V kletnih prostorih je lahko shranjeno največ 200 litrov kurilnega olja na stanovanje, vendar skupno ne več kot 2000 litrov. V tem primeru velja poseben režim, namreč ta, da morajo biti to posebni prostori opremljeni z železnimi vratmi in da so ti prostori iz nevnetljivega materiala sposobni vsaj 2 uri upirati se ognju preden le-ta prodre navzven. Tla v teh prostorih morajo biti iz nevnetljivega materiala, ne sme biti v njih odprtih za čiščenje dimnikov ter kanalizacijskih odprtih, prag mora biti tako visok, da v primeru razlitja celotnega olja, olje ne steče preko praga v druge prostore; imeti morajo prezračevalne odprtine in v njih ni dovoljeno spravljati drugih lahko vnetljivih in nevarnih snovi. To velja za večstanovniške zgradbe, medtem ko je lahko v stanovanjskih zgradbah do največ 4 stanovanja dovoljeno shranjevati do 500 litrov na stanovanje. Tudi za te prostore veljajo gornja določila.

Za nadzemne ali podzemne rezervoarje veljajo spet posebni pogoji, ki pa jih tu ne bomo navajali.

Omenili bi le, da mora pred vkopom ali montažo rezervoarjev dati svoje soglasje požarni inšpektor.

Nažalost, pri rednih pregledih požarni inšpektor ugotavlja, da se teh določil nikjer ne pridržujejo, tako da marsikje obstoja resna nevarnost požara, ko se kurilna olja shranjujejo kar v drvarnicah poleg drugega vnetljivega materiala, tj. drv ali premoga.

Tretja važna požarna preventiva bi morala obsegati uporabo tekočega naftnega plina, tj. bušana, ki ga mnoga go-

spodinjstva, gostinstva in obrtništvo ter industrija vedno več uporablja.

V gospodinjstvih se po določitih posebnega pravilnika lahko uporabljajo v enem prostoru le ena jeklenka do 10 kg. Ta jeklenka mora biti nameščena tako, da se lahko prezračuje okolica jeklenke. Varnostne naprave na jeklenkah montira že distributer jeklenk, tako da s te strani ni nevarnosti za eksplozijo. Nevarnost nastane le tedaj, če iz jeklenke uhaja plin, ki ga pa vsakdo lahko zaveha, ker ima določen vonj. Tedaj se mora prostor predhodno prezračiti in šele tedaj se lahko uporablja odprti plamen v tem prostoru. Lahko pa uporabniki sami z milnico ugotovijo, če jeklenka na stičnih mestih ne tesni in uhaja jo milni mehurčki.

V gostinskih, trgovskih in pri drugih večjih uporabnikih pa morajo biti zgrajeni posebni prostori zunaj zgradbe. Vzrok požarov je tudi atmosferska naelektrjenost, ki se pojavlja v obliki strele ob nevihtah. Za zavarovanje se v tem primeru uporabljajo streljavodi. Na podlagi tega je bil sprejet tudi pravilnik o tehničnih predpisih o streljavodih. Ti tehnični predpisi točno določajo, kateri objekti morajo imeti streljavodne naprave predvsem pa javne zgradbe in večje stanovanjske zgradbe. Te streljavodne naprave morajo imeti ustrezne lovilce in odvode v zemljo. V glavnem velja, da mora biti vrednost upornosti ozemljitve pravilna in ustrežajoča tabelam v teh predpisih. Če bo streljavod napeljava pravilno izpeljana, ne bo nevarnosti za povzročitev požara zaradi strele.

Pogost povzročitelj požarov je, lahko bi rekli najpogostejši, tudi nepravilno urejena elektro napeljava po zgradbah. Nikjer v zgradbah in objektih ne bi smeli uporabljati golih tokovodnikov, marsikje pa je izolacijska trdnost tokovodnikov in naprav prešibka in pride do preboja električnega toka in s tem do požara. Izogibati se je treba manjšim presekom tokovodnikov in uporabljati le tokovodnike predpisane dimenzije za določeno obremenitev. Prevelika obremenitev tokovodnikov manjših presekov povzroča njihovo prekomerno zagretje, raztopitev izolacije in zatem dotika golih tokovodnikov na vnetljivo snov. Tudi izolacija sama začne goreti in s tem prenese požar na ostale vnetljive snovi.

Pri uporabi grelnih teles z direktnim izžarivanjem je treba paziti, da so le-ta dovolj oddaljena od vnetljivih predmetov. Prav tako je potrebno paziti na varovalke. V večini primerov se varovalke, ko prvič pregorijo, nepravilno premostijo in namesti v varovalni element. Če je varovalka premeščena nestrokovno z zunanje strani s prevelikim presekom, ob ponovnem pregorevanju lahko raztopljena žica povzroči požar.

Vzrokov požarov bi lahko našli še več, vendar so ti naštetih primeri bili doslej glavni povzročitelji požarov. Ce bomo upoštevali nakazane preventivne ukrepe, bomo lahko požare zmanjšali na minimum.

PRELOVEC RADO

DOM UPKOJENCEV LAŠKO S STANOVALCI IN PROBLEMI

Dom upokojencev je bil zgrajen na pobudo Društva upokojencev Laško. Leto je bil dograjen.

Skupščina občine Laško je 4. junija 1971 sprejela odločbo o ustanovitvi zavoda s sofinancerjem 20 % investicijske vsote. S tem so odpadle anuitete, ki jih Dom upokojencev v prvotni organizacijski obliki nikakor ne bi zmogel.

Dom je od 1. septembra skoraj v celoti zaseden. Posebna komisija je dodelila oskrbo tistim upokojencem z območja občine Laško, ki so stanovali v neprimernih prostorih. Tako je komisija rešila prenekateri problem tudi občinske stanovanjske komisije.

Upokojenci se v domu ugodno počutijo. Nova bivališča so res sodobno zgrajena. Vsa pohvala gre projektantu, pa tudi oskrbovancem, ki so žrtvovali vse, da so si dobljena stanovanja opremili pretežno z novim modernim pohištvo.

Medtem ko so finančna sredstva za dodatna dela in opremo zagotovljena, domu primanjkuje obratnih. Tudi tu je s posojilom priskočila na pomoč občina. Vendar je finančni položaj zavoda še negotov in bo negotov vse dotlej, dokler ne bo s polno kapaciteto obratoval odprt gostinski obrat, ki naj bi kril materialne izdatke in zagotovil prejemke zaposlenemu osebju.

Da kuhinja in bife dolgo nista obratovala, so delno krivi dobavitelji opreme, v največji meri pa izvajalci — gradbeniki in inštalaterji, ki so si pri ne dovolj vestnem in premalo kontroliranem izvajanju projektranih del privoščili vrsto manjših in večjih napak, in tako povzročili, da v popolnosti ni funkcionirala niti razsvetljava niti vodovodna napeljava. Na novo se gradi postaja za plinske bombe, jašek za izmetovanje pepela in

drugo. Čeprav gredo dodatna dela in popravila v breme investitorja odnosno izvajalcev, je ekonomska škoda prav v tem, da so gostinski obrati, ki naj bi vsaj delno krili predvideni finančni primanjkljaj, dolgo stali prazni.

BORIS SINIGOJ

GIBANJE PREBIVALSTVA V OBČINI

SMRTI:

- GORIŠEK Lovrenc, (46), kmet, Rečica 177;
- RADOSAVLJEVIĆ Mirjana, (59), upokojenka, Laško, Valvazorjev trg 8;
- ZORKO Jože, (76), preužitkar, Harje 7.
- POZLEP Ana (62), gospodinja, Tevče 12;
- ŠUHEL Marija, (64), gostilničarka, Strmca 9;
- POZLEP Martin, (65), upokojenec, Tevče 32;
- SELIČ Karl, (73), upokojenec, Brezno 5;
- JERAN Ana, (64), upokojenka, Obrežje 47;
- MIHEVC Marija, (78), upokojenka, Veliko širje 67;
- DOLINSEK Jožefa, (84), preužitkarica, Počakovo 21;
- BREČKO Marija, (81), preužitkarica, Lokavec 60;

ZAKAJ TAKO IN KAKO DOLGO ŠE

V oktobrski številki Našega dela je bilo objavljeno vprašanje, koliko časa bo še članom TVD Partizan in drugim športnikom Laškega prepovedan vstop v telovadnico.

Vadba članov TVD Partizan se lahko začne takoj; pogoj je le organizirana vadba posameznih telovadnih vrst pod vodstvo vaditelja, po natančno sestavljenem urniku. Izven urnika in brez nadzorstva je nemogoče še posameznikom dovoliti, da bi počenjali v našem skupnem domu to, kar bi želeli, ga uničevali, in sramolili. Npr.: nabijanje žoge v dvoje, razbijanje okenskih šip, kvarjenje svetlobnih teles, odnašanje varovalk, vdiranje skozi okna in ne nazadnje pijančevanje in puščanje prižganih luči vse do jutranjih ur, ko jih je ugašala čistilka.

KS Laško želi z društvom TVD Partizan skleniti pogodbo za čas koriščenja doma in društvo delno obremeniti za materialne stroške, kot so elektrika, kurjava, čiščenje in podobno. Tako bremeni vse ostale koristnike.

KS Laško, ki trenutno oskrbuje dom Dušana Poženela, bi občanom zelo rada pojasnila, da se zelo dobro zaveda, komu je dom namenjen. Služi kulturnim prireditvam, zborovanjem, šolski telesni vzgoji in organizirani vadbi članov TVD Partizan. Žal, da imamo za vse navedeno en sam prostor, ki že šolski mladini ne zadošča za vse ure šolske telovadbe, ki se zaključijo vsak dan okrog 18. ure. Šolska mladina telovadi pod vodstvom učiteljev oziroma telovadnega učitelja. Zainteresirani so, da

delajo v čistem in urejenem prostoru, kar sedaj tudi je. Kdo potemtaka uničuje dom?

Člani TVD Partizana bi lahko koristili dom le v večernih urah.

Do trenutne prepovedi vsem, ki bi želeli telovaditi v domu za svojo rekreacijo, je prišlo, ker je letos dala KS dvorano prepleskati, popraviti svetlobna telesa, nadomestiti razbite šipe, zamenjati vse ključavnice, za katere so bili razni ključi in drugo. Sredstva za obnovo niso bila majhna in težko pridobljena. KS zato želi, da bi naš dom služil najširšemu krogu občanov s pripombo, da je njihov; vsakdo naj ga čuva tako, da nam bo vsem v korist in ponos.

PRESESEDNIK

Krajevne skupnosti Laško
JOŽE KREŽE, s. r.

Sindikalne športne igre v Laškem

V nedeljo, dne 21. novembra so bile v domu »Dušana POŽENELA« v Laškem sindikalne športne igre v streljanju z zračno puško in v šahu. Nastopilo je 11 moških in 3 ženske ekipe v streljanju in 5 ekip v šahu.

REZULTATI V STRELJANJU:

Moški:

1. mesto »Papirnica« Radeče 1174 krogov
2. mesto »DEM«-obrat prenosa Laško 1138 krogov
3. mesto »TLG« - R. Toplice 1123 krogov

Ženske:

1. mesto »Papirnica« Radeče 1043 krogov
  2. mesto »Kora« Radeče 763 krogov
  3. mesto »Volna« Laško 452 krogov
- Pokal in denarno nagrado za osvojenost 1. mesto sta prejeli moška in ženska ekipa iz »Papirnice« Radeče, denarne nagrade pa še moški ekipi iz TGL Rimske Toplice in obrat DEM-prenosa Laško, ter ženska ekipa iz »Kora« Radeče.

V šahu je osvojila prvo mesto ekipa »Papirnice« Radeč, drugo mesto »Rudnik« Laško in tretje mesto II. ekipa »Papirnice« Radeče.

Pokal in denarno nagrado za osvojenost prvo mesto je prejela ekipa iz »Papirnice« Radeče v skupini od 300 do 600 zaposlenih, v skupini do 100 zaposlenih pa še ekipa DEM-prenosa Laško.

Ceprav je bila udeležba zadovoljiva, so še sindikalne podružnice, ki bi lahko poslale svoje ekipe na to tekmovanje.

JOŽE OMAHNA

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TICAR — Uredništvo in uprava: Laško 1, telefon 73-045, intern. številka 4 in 6 - Cena za vsako številko 1 din - Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 5071-637-55 — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročenih rokopiesov ne vračamo. Tisk in klišej GP Cetus Celje

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA JANUAR 1972

V januarju 1972 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1972	Zivinozdravnik	TELEFONSKA številka
1. 1.— 3. 1.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(klicati postajo LM Radeče)
8. 1.—10. 1.	Dipl. vet. Kolman Jakob, Laško	73-979
15. 1.—17. 1.	Malenšek dr. Slavko, Laško	73-996
22. 1.—24. 1.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(klicati postajo LM Radeče)
29. 1.—31. 1.	Dipl. vet. Kolman Jakob, Laško	73-979

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj tretjega dne.

Dežurni veterinar opravlja v dežurnih dneh umetno osemenjevanje plemenic na poziv stranke na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA JANUAR 1972

V času od 1. 1. do 31. 1. 1972 bo dežurna služba zdravnikov za področje Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj tudi za območje Radeče) in k temu spadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1972	Zdravnik
1. 1.— 2. 1.	Baburak-Grakalič dr. Vesna
3. 1.— 9. 1.	Dolanc dr. Jože
10. 1.—16. 1.	Velikonja dr. Tone
17. 1.—23. 1.	Baburak-Grakalič dr. Vesna
24. 1.—30. 1.	Dolanc dr. Jože
31. 1.— 5. 2.	Velikonja dr. Tone

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih do 12. ure. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javljajo izven rednega delovnega časa dežurnim v ambulanti.